

„TOPLUM MÜHENDİSLİĞİ“, YÖNETME-KONTROL BİLİMİ VE TÜRKİYE...

„Toplum mühendisliği“ ile yukardan aşağıya yeni bir toplum inşa edemezsiniz; yeni bir toplum ancak yeni üretim ilişkileriyle birlikte, bu ilişkilerin ürünü olan bir sivil toplum insiyatifinin eseri olabilir...

Münir Aktolga
Şubat 2016

İÇİNDEKİLER:

BİRİNCİ BÖLÜM; GİRİŞ:.....	1
DEĞİŞİM NEDİR, “DEĞİŞEN” NEDİR?.....	3
BİR SİSTEM NASIL DEĞİŞİR?.....	5
BİR DIŞ ETKENE BAĞLI OLARAK BİR BAŞKA TÜRLÜ DEĞİŞME!.....	9
“SİSTEM MÜHENDİSLİĞİ” VE YAPAY SİSTEMLER.....	10
EVET, “TOPLUM MÜHENDİSLİĞİ” NEDİR, VAR MIDIR BÖYLE BİRŞEY?	10
KONTROL-YÖNETME BİLİMİ VE TOPLUM MÜHENDİSLİĞİ!.....	16
KONTROL BİLİMİ VE YÖNETME MEKANİZMASI.....	17
SINIF MÜCADELESİ VE KONTROL BİLİMİ	18
İKİNCİ BÖLÜM: OSMANLI’DAN BU YANA TÜRKİYE’DE TOPLUM MÜHENDİSLİĞİ...	20
EMPERYALİZM VE KÜLTÜR İHRACI OLAYI... ..	22
BİZ KİMİZ, NEDEN KENDİMİZE BENZERİZ... ..	25
EN KRİTİK NOKTA, “ANCAK KENDİ KARŞITINI YARATARAK VAROLABİLİRSİN”!...	28
VE 27 MAYIS: KARŞI DEVRİM Mİ “ÖZGÜRLÜKLER ORTAMI” YARATICISI MI?	29
YA SONRASI, NEREYE GELDİK, BUGÜN NEREDE BULUNUYORUZ?.....	30

BİRİNCİ BÖLÜM; GİRİŞ:

Bu konuda çok yazdım; ama öyle anlaşılıyor ki, daha çok yazmaya devam edeceğiz!...

Geçen hafta bir makale yayınlamıştım (<http://www.aktolga.de/a113.pdf>). Orada şöyle diyorduk:

“Önce şu linkini verdiğim videoyu bir izleyin, bir kaç dakika, fazla vaktinizi almaz”!...

<https://www.facebook.com/william.tseng.39/videos/859846780714985/?fref=fb>

Sonra şöyle devam etmiştik:

“Bütün bunların hepsi ne için?... O kuş o yuvanın içine yumurtasını bırakacak, belirli bir süre onun üzerinde kuluçkaya yatacak ve sonra da o yumurtanın kabukları kırılarak yavru kuş ortaya çıkacak...

Kim öğretiyor bütün bunları böyle yapmasını ona-o kuşa?

Hiç kimse!... Bunun adı, varoluşun özü olan kendi diyalektik inkarını yaratarak-yaratırken (izafi bir gerçeklik olarak) gerçekleşmedir... Kendini, kendi neslini üretmek başka nedir ki?... Yeninin, eskinin içinde, onun diyalektik anlamda inkarı olarak gelişmesi sürecidir bunun adı...

Bizim yere göğe sığdıramadığımız "devrim" denilen şey de budur işte, yani yeni olanın eskinin içinden çıkıp gelmesi olayıdır!...

Yoksa, gene bir sistem olarak sınıflı bir toplum söz konusu olduğu zaman, eski sistemin içinde "ezilenlerin" egemenleri altederek-yani sistemi altüst ederek- onun yerine kendi egemenliklerini kurmaları değildir devrim!... Bunun adı en fazla "isyan" ve isyancıların iktidarı ele geçirmesi olabilir!... Yani isyan devrim değildir!... Yeni olan, eskinin içinde gelişip olgunlaşacak ve sonra da onun yerini alacak, devrim budur!...

Ya "devrimci" olmak, o nedir? "Devrimci" kimdir biliyor musunuz, yumurtanın içinden kabukları kırarak çıkan o civcivdir devrimci!...

Ama unutmayın, bunun da ön şartı o yumurtanın içindeki gelişme, devrim için olgunlaşma sürecidir. Yoksa, kendisine "devrimcinin görevi devrim yapmaktır" misyonunu biçen "halkın devrimci öncülerinin" toplum mühendisliği faaliyeti değildir devrimcilik!...

Peki ya mücadele, devrim olsun diye oturupta bekleyecek mi o civciv!?!...

Elbette hayır! Siz sanıyorsunuz ki yumurtanın içindeki civciv oturupta öyle doğacağı günü "bekliyor"!... Mücadele-doğmak için mücadele- onun- varoluş kavgasının- özünde vardır... Gelişmenin kendisi bir mücadeleyi içerir zaten!... Varolan bir zeminin-kabukların diyelim-içinde geliştikçe kabuklar sana dar gelmeye başlar... Kabukların kırılarak yeni bir dünyaya ayak basmak ise ancak bu gelişmenin- mücadelenin-belirli bir aşamasında olur... Bu durumda "yeni" olan, yani doğum halinde olan o bebek hem olayın nesnesi, hem de "devrimci" olarak öznesidir...“

Yazıya eleştiri çok sevdiğim bir hapisane arkadaşımın geldi. Şöyle diyor:

„O halde neden oturup saatlerce makale yazıyorsun, akıl fikir veriyorsun, bırak herşeyi toplumsal haline kendi kendine yürüsün, kendi dialektiği içerisinde evrimleşsin ve devrimleşsin, maddenin düşünen ve tasarlayan beyninin ürettiği bilgiyi de çöp tenekesine atalım, bireyin tarihte rolünün üstünü çizelim, herşey kendi dialektiği içerisinde civcivlerini çıkarsınlar! Çocuk doğum evleri düşünen maddenin bizzatihi kendisine bilinçli bir müdahalesidir! Salt anne karnından gelmekte olan bebeğe müdahale etmekle kalmıyor, DNA'lara, kromozonlara, spermalara, yumurtalara ve döllenme süreçlerine de müdahale ediyor ve son derecede başarılı sonuçlar alıyor... Yani tıpkı tanrı gibi "zar atmıyor, işleri şansa bırakmıyor", Bugünün modern burjuvazisi modern bilimi de hizmetine sokarak toplumsal mühendisliğin kurallarını kullanarak pekala başarılı olabiliyor! Bunun en iyi örneği medya ve okullar, üniversiteler, internet ve modern sosyologlar, modern psikologlar vs... Bunların her biri modern toplum mühendisliğinin kurallarını uygulayan her biri modern birer imam ve papaz değilde nedirler ki!?”...

Yani şunu diyor arkadaşım: Sen toplum mühendisliği faaliyetlerine karşı çıkıyorsun ama, görüyorsun özellikle günümüz koşullarında bu mümkündür. Bireylerin ve halkın devrimci öncülerinin insiyatifiyle bir toplumu değiştirmek, insanlığın ürettiği bilgilere göre yeni bir toplum yaratmak mümkündür. Devrimcinin görevi bu bilinçle devrim yapmaktır!...

Önce bir not: Gerçekten, ben niye yazıyorum, neden bu kadar emek harcıyorum, başka işim mi yok benim? Yoksa ben de insanlara birşeyler "öğretmeye", "akıl fikir vererek" kerameti kendinden menkul bir güçle toplumu değiştirmeye mi çalışıyorum!? Yani, benim yaptığım da arkadaşımın dediği gibi özünde bir tür toplum mühendisliği faaliyeti midir yoksa!?

Arkadaşım yanılıyor; eğer böyle düşünüyorsanız siz de yanılıyorsunuz tabii!... O aşamalar çok geride kaldı benim için!!... Benim amacım bir “öğretmen” edasıyla insanlara birşeyler anlatıp- “öğretip” onları “devrimci fikirlerle” programlayarak bir tür toplum mühendisliği faaliyetine zemin hazırlamak, bu şekilde toplumu değiştirmek falan değil!!... Peki o zaman neden mi yazıyorum, ne midir bunca çabanın amacı?... İnanın benim hiçbir sübjektif iradi rolüm-“seçme hakkım”-olmadı bunda; hayat beni aldı, yoğurdu ve başka hiçbir seçenek bırakmadan (kendi bilincini-bilgisini yaratırcasına) ne yapmam gerektiğini önüme koydu, olay gerçekten budur!... Bu sürecin ayrıntılarını ve nasıl geliştiğini merak ediyorsanız bütün çalışmalarımın toplandığı sitenin önsözüne dönmeniz gerekecektir, orada herşey var!...
http://www.aktolga.de/pref_turk.html

DEĞİŞİM NEDİR, “DEĞİŞEN” NEDİR?...

Bu evrende “varolan” herşey kendi içinde bir sistem değil midir? O halde, yukardaki soruyu şöyle de sorabilirdik: Sistem nedir, bir sistemin değişmesi ne anlama gelmektedir?...

Aşağıdaki satırlar “Sistem Teorisi’nin Esasları’ndan”¹:

“Kendi aralarında bağlaşım-ilişki halinde olup, birbirlerinin varlık şartı olan; yani ancak bu bağlaşımın-ilişkinin sonucu olarak ki, birbirlerini yaratarak, birbirlerine göre bir varlığa sahip olabilen gerçekliklerin (ki bunları biz PARÇA ya da ELEMENT olarak tanımlıyoruz) meydana getirdiği bütüne bir SİSTEM denilir.

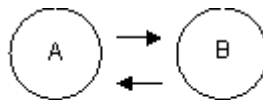
Bir sistemin daha küçük alt kısımlara bölünemeyen temel birimleri olan elementleri bir araya geliyorlar, parça, ya da organ adını verdiğimiz alt grupları oluşturuyorlar. Bu alt grupların birlikteliği de bir bütün olarak sistem gerçekliğini oluşturuyor..

Ama, bu bir “örgüt” tanımı değil midir!

Elbette ki bir örgüt tanımıdır! Çünkü, bizim “sistem gerçekliği” diye tanımlamaya çalıştığımız şey bir örgüttür!

Peki örgüt nedir o zaman? Ve neden örgüt?

Her sistem (her örgüt), çevreden-dışardan gelen madde-enerjiyi-informasyonu değerlendirerek işleyebilmek için gerekli olan parçaların toplamı olan bir bütündür. Ve bu işlevini yerine getirirken, getirebildiği sürece var olur. Çünkü, var olmak demek, çevreye uyum sağlayabilmek için, çevreden gelen etkileri kendi içinde değerlendirip işleyerek ona karşı bir cevap-bir tepki oluşturabilmek demektir. **Madde-enerjinin-informasyonun her özgül var oluş biçimi (yani her sistem), dışardan gelen etkilere karşı bir tepki oluşturabilmek için gerekli olan örgütlenmeden ibarettir. Örgütlü olarak var olmanın gerekçesi, varlığını sürdürülebilmek için gerekli olan tepkiyi-cevabı ancak bir örgüt olarak gerçekleştirilebilmenin mümkün olmasıdır. Çünkü, çevrenin etkilerini değerlendirerek bunlara karşı bir reaksiyon oluşturabilmek için gerekli olan bilgiye ancak bir örgüt sahip olabilir. Bilgi, her durumda, bir örgütün parçaları-elementleri-üyeleri arasındaki ilişkilerle temsil edilerek kayıt altında tutulur (store, speichern).**

Bilgi A ve B arasındaki ilişkilerle kayıt altında tutulur.

¹ <http://www.aktolga.de/t4.pdf>

Bütünü oluşturan her alt grup, yani parça, sistemin dışardan gelen madde-enerji-informasyonu kendi içindeki bilgiyi kullanarak işleme sürecinde belirli bir işte uzmanlaşmış bir organdır. Ama bu organlar da, kendi içlerinde, belirli bir görevi yerine getirmekle uzmanlaşmış elementlerden oluşurlar. Bir organın çıktısı, bütün bu elementlerin örgütlü kolektif faaliyetlerinin sonucu olurken, organların (parçaların) kolektif faaliyetleri de sistemin bütünüün çıktısını oluşturur. Örgüt içinde örgüt yani! İşte evrensel var oluşun sırrı budur!

Örneğin, organizma örgütlü bir sistemdir. Organlarımız bu sistemin madde-enerji-informasyon işleme sürecinde uzmanlaşmış alt uzmanlık grupları iken, hücrelerimiz de, hem organizmamızın temel yapı taşlarıdır, hem de aynı zamanda, içinde buldukları organa göre, her biri belirli gen açılım faaliyetine sahip olan uzmanlaşmış unsurlardır. Organizmanın temel yapı taşları olarak hepsi de aynı DNA yapısına sahiptirler. Ama her birinin, içinde buldukları organa ve faaliyete göre “gen açılım örnekleri” farklıdır (gen expression pattern).

Başka bir örnek de toplumdur. Toplumlar da organizma gibi örgütlü bir bütündür-sistemdir. Bu bütünüün-örgütün parçalarını ise toplumsal üretim birimleri oluştururlar. Sistemin elementleri de insanlardır. **“Her insan, içinde yaşadığı toplumun bir ürünüdür” derken anlatılmak istenilen şey, tek tek insanların yaşam bilgilerinin, kolektif hafızada yer alan sistemin bütünüüne ait bilgilerden (ki bunlara, toplumsal sistemin DNA’ları olarak kültür diyoruz) kaynaklandığıdır.** İnsanlar, toplumda içinde buldukları yere göre, bu hazineden-bilgilerden bir kısmını kullanarak kendi kişiliklerinin temelini oluştururlar. Sonra, bunun üzerine üretim süreci içinde sahip oldukları bilgileri de oturtarak, aynen bir hücrenin organizma içindeki yerine göre belirli bir gen açılım örneğine sahip olması gibi, toplumsal kimliklerini-varlıklarını gerçekleştirirler (<http://www.aktolga.de/t2.pdf> ...)

Öte yandan, bir örgütün-bir sistemin-oluşabilmesi için en azından iki elemente (kişiye!) ihtiyaç vardır (A ve B gibi). Tek kişilik örgüt-sistem olmaz! Neden mi olmaz?...

Önce, iki kişi neden biraraya geliyor onu görelim: Evet, neden bir araya gelir iki kişi? Ortak bir amacı gerçekleştirmek için mi? O halde, ortak bir amacı gerçekleştirmek için görev bölümü yapmaya dayanıyor işin özü. Görev bölümü ise, bir işin nasıl yapılacağıının belirlenmesi ve sonra da bunun hayata geçirilmesinden ibarettir.

İşte size varoluşun sırrı! Bu kadar basit! Adına ister örgüt, ister sistem deyin, bütün varlıklar kendi içlerinde, son tahlilde, belirli bir fonksiyonun (varoluş fonksiyonunun) yerine getirilebilmesi için yapılan bir görev bölümünden ibarettir! Her durumda esas olan, madde-enerji-informasyon şeklinde dışardan-çevreden gelen bir etkiye karşı o an sahip olunan dengenin (varoluş halinin) korunması olduğundan, önce, dışardan gelen etki değerlendirilerek mevcut dengeyi koruyabilmek için ona karşı bir reaksiyon modeli oluşturulur, sonra da, hazırlanan bu reaksiyon modeli gerekli davranış biçimleri şeklinde hayata geçirilir. Varoluşun amacı budur, bu fonksiyonun yerine getirilebilmesidir; görev bölümü denilen şey de zaten bunun için yapılır. Canlıların “yaşamı devam ettirebilme mücadelelerinin” esası da budur. Gene varoluş fonksiyonunu yerine getirebilmek için yapılan bir görev bölümüne dayanmaktadır herşey. Bu iş yapılırken de varolunmuş olunuyor zaten..

Peki neden en az iki elemente ihtiyaç duyuluyor bunun için, neden tek kişilik örgüt-sistem olmuyor? Neden “kendinde şey varlıklar”-“mutlak gerçeklikler” yoktur bu evrende?

1-Çevreden gelen etkileri-informasyonları değerlendirerek bunlara cevap verebilmek için bilgiye ihtiyaç vardır.

2-Bilgiye sahip olabilmek-kendi içinde belirli bir bilgiyi kayıt altında tutabilmek- için ise bir ilişki zemininde varolmak gerekir. Çünkü bilgi, ancak bir ilişkiyle temsil olunarak kayıt altında tutulabilir. İlişki olmadan bilgi de olmaz. En basit ilişki ise, ne türden olursa olsun, iki element-kishi arasındaki bağıdır. Şöyle ifade edelim:

SİSTEM=A+B . İşte, aradaki o “+” işaretidir ki, A ile B arasındaki ilişkileri-bağı- ve bu ilişkilerle kayıt altında tutulan bilgiyi temsil eden de odur.

Yani, her durumda, bir A ile bir B’yi (bunlar rasgele semboller olup kendi başlarına anlamları yoktur!) bir şekilde birbirine bağlayan-bu iki unsuru birbiriyle ilişki haline getiren- şeydir bilgi. Ortaya çıkan sonuca da bir sistem, ya da örgüt diyoruz biz. Çünkü bir sistem-örgüt olarak varolan her şey belirli bir bilgiyi temsil eden bir yapıdır...

Sonuç: “Bu evrende var olan her şey, kendi içinde bir A-B sistemi iken, aynı anda, sistem merkezinde temsil olunan varlığıyla, bir başka A-B sisteminin içinde A ya da B olarak da yer alır, var olur”.

BİR SİSTEM NASIL DEĞİŞİR?...

“DEĞİŞEN”İN ne olduğunu gördük, şimdi de, kendi içinde (iç dinamikler olarak) iki temel fonksiyonu temsil eden iki parçadan oluşan (ve belirli bir bilgiyi temsil eden) bir sistemin nasıl “işlediğini”, bir durumdan bir başka duruma geçerken-yani DEĞİŞİRKEN-nasıl gerçekleştiğini-varolduğunu göreceğiz:

Bir AB sisteminde, A ve B arasındaki bütün ilişkiler, bu sistem için zamanın başladığı o ilk “an”da-“ilk durum” adını verdiğimiz bir platformda- iki karşıt potansiyel madde-enerji alanının-kuvvetin birliği zemininden doğarlar. Öyle ki, “ilk durum” adını verdiğimiz bu iç dinamikler platformu daha sonra gerçekleşecek bütün diğer etkileşmelerin de ortak zeminini oluşturacaktır. Çünkü her sistem, son tahlilde, bir açık sistemdir; varlığını dış dünya ile (dış dinamikler) etkileşim halinde sürdürür. Çevreyle gerçekleştirilen etkileşmelerin sonucu olarak ki, hiç bir zaman, mutlak anlamda denge halinde kalmaz. Yani, içinde mutlak birliğin, “huzurun” hüküm sürdüğü kapalı bir sistem düşünülemez! Daha o “ilk” gerçekleşme “an”ından itibaren, dış dünyadan gelen etkilerdir ki karşıt kutuplar arasındaki dengeyi bozarlar.

Aynen şöyle olur: Dışardan gelen-alınan- madde-enerji-informasyon sistemin içine girince, sistemin dominant kutbu (A) bunu içerdeki bilgiyle değerlendirerek bir reaksiyon modeli hazırlar ve sonra da hazırladığı bu reaksiyon modelini gerçekleştirmesi için karşıt kutup olarak motor sisteme (B) verir. Motor sistem de görevini yerine getirir, bunu gerçekleştirir.

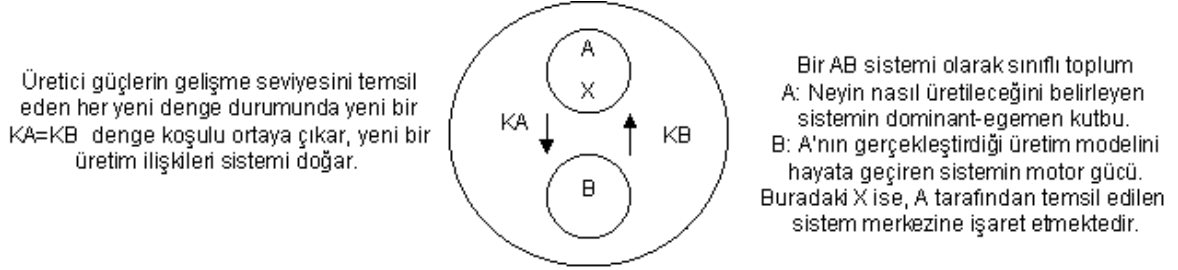
Etkileşme “öncesinde” (Buradaki “öncesinde” kavramı zaman olarak bir önceliği ifade etmiyor. Tam o etkileşme “an”ına-sıfır noktasına- işaret ediyor) A-B sisteminin içindeki durumu “ilk denge durumu” olarak ifade ettik. Etkileşme başladığı “an”-zamanın başlamasıyla birlikte- A, A-B sisteminin mevcut durumunu (sistem merkezini) temsil eden unsur haline gelir. O andan itibaren o artık, hem dışardan gelen etkiye karşı sistemin gerçekleştireceği reaksiyon modelini hazırlayarak bunu B’ye ileten olacaktır (ki bu, B açısından, mevcut dengeyi ihlâl-inkâr eden sistem içi bir etken olarak değerlendirilir) hem de, mevcut durumu temsil eden unsur olarak onu muhafaza etmeye çalışan.

Sonuç:

Dışardan-çevreden gelen madde-enerji-informasyon, iç dinamiği oluşturan unsurlar tarafından (A ve B) kolektif bir çabayla değerlendirilerek işlenilmiş, sonuç olarak da ortaya bir ürün çıkarılmış olduğu halde, A, mevdut durumu-dengeyi-temsil eden kutup olarak ona (yani, yeni oluşan bu ürüne de) sahip çıkar, onu da gene mevcut durumun-

denge halinin- içinde muhafaza etmeye çalışır. Bu ise, B açısından kabul edilemez bir durumdur. Çünkü, A'nın, ortaya çıkan ürünü mevcut durumun içinde tutarak ona sahip çıkmasıyla birlikte $K_{A1}=K_{A2}$ denge koşuluna göre oluşan o "ilk durum" değişmiş, $K_{A2} \neq K_{A1}$ gibi kabul edilmesi mümkün olmayan yeni bir "durum" ortaya çıkmıştır. B, tabii bu yeni duruma karşı çıkar ve $K_{A2}=K_{B2}$ şartının gerçekleşeceği yeni bir denge durumunun oluşması için mücadeleyi başlatır.

Eğer söz konusu sistem bir toplumsa da olayı şöyle ifade edebiliriz:

Yukardaki şekil herşeyi açıklıyor aslında! Değişim olayı burada (şekilde) toplumsal bir zemin üzerinde ele alınıyor...

İşte, "sınıf mücadelesinin" mekanizması, "üretici güçlerin gelişmesi" sürecinin anlamı budur, herşey bu diyalektikten kaynaklanmaktadır.

Buradan da açıkça görüleceği gibi, sınıf mücadelesi toplumsal gelişmenin kaldıraçtır. Sistemin motor gücü olan B, her durumda, A'nın inkârının neden olduğu "haksızlığa" karşı mücadele ettiği için, bu mücadele de, son tahlilde bir "hak arama" mücadelesi olduğu için "haklıdır". Ve ne olur böylece? Adım adım, basamak basamak, aynen bir merdiveni çıkar gibi, her basamakta yeni bir denge kurularak sürecin sonuna doğru ilerlenir... Adına "evrim süreci" denilen sürecin diyalektiği budur!...

Bir sistemin bir üst seviyeye çıkma eylemi devrimci bir iştir dedik! Neden? İlk adımda, dışardan gelen etkiye karşı oluşturulan tepkiyle, sadece mevcut durum muhafaza edilmeye çalışılıyormuş gibi görünse de (ve bu da "muhafazakâr" bir etkinlik olarak algılsa da), hemen bunun ardından sistemin varoluş fonksiyonu olarak ortaya çıkan reaksiyon, kendi içinde, bir üst düzeye ait potansiyeli de barındırdığı için ilerici-devrimci bir karaktere sahip olur. Yani, sistemin motor unsurlarının sistem adına gerçekleştirdikleri reaksiyon, aynı zamanda, yeni bir denge durumuna gebe bir anne rolünü de oynar! Bu yüzden de o, yani sistemin motor gücü, kendi içinde-ana rahminde taşıdığı çocuktan (sistemin kolektif ürününden) dolayı devrimci bir güç özelliğine sahip olur!

Ancak, ne zaman ki yeni denge durumunu oluşturacak güçler eskinin içinde ortaya çıkan bu reaksiyondan ("devrimin birinci aşamasından") ayrılarak bağımsız bir varlık şeklinde oluşmaya başlarlar, buna bağlı olarak, eski durum zemininde oluşan varlıklarıyla A ve B de onun (yeninin) içinde (onun varlığında) yok olurlar; yeni denge durumu kendine özgü üretici güçleriyle A'B' olarak ortaya çıkar.

Burada biraz duralım ve bütün bunların ne anlama geldiğini daha iyi kavrayabilmek için konuyu biraz daha açmaya çalışalım:

Az önce dedik ki; “bir A-B sisteminde, A ve B arasındaki bütün ilişkiler iki karşıt potansiyel madde-enerji alanının-kuvvetin birliği zemininden doğarlar”. Bu ne demektir? Bir A-B sisteminde A ve B birbirine “karşıt”-“zıt” kuvvetleri mi temsil etmektedirler? Sistem gerçekliği “zıtların birliğidir” derken kastedilen bu mudur? Hayır değildir! Yani, kendi başına ele alındığı zaman, bir A-B sisteminin iki temel parçasını-fonksiyonel birimini oluşturan unsurlar olarak A ve B arasında hiçbir çelişki-zıtlık yoktur. Tam tersine bunlar fonksiyonel olarak birbirlerini tamamlayan unsurlardır. Biri, aradaki ilişkilerle kayıt altında tutulan bilgiyi kullanarak sistem adına ne yapılacağını belirlerken, diğeri de, gene sistem adına bunu hayata geçirmektedir. A-B sisteminin çevreyle ilişkileri-etkileşmesi bu görev bölümüyle gerçekleşmekte, sistem bu görev bölümü sayesinde varlığını sürdürebilmekte-değişmektedir. O zaman nedir mesele, “çelişki”-“zıtlık” nerede burada ve neden sistem gerçekliği “zıtların birliğidir” diyoruz?

“Zıtlığın-çelişkinin” kaynağı nedir?...

En başa, yani, bir AB sisteminin olduğu o ilk “an”a dönüyoruz! Bilindiği gibi, aslında böyle “o ilk an” diye, sistemin statik-mutlak bir gerçeklik olarak “varolduğu” bir zaman dilimi falan yoktur ortada; hepsi izafi kavramlardır bunların! Sistem gerçekliği dinamik bir olay-süreç olduğu için, o, daha o “ilk an”dan itibaren, dış dünyayla-çevreyle etkileşme sürecinde, kendini inkar ederek gerçekleşir-varolur. Yani öyle, bir “an” için bile olsa, kurulu-mutlak bir denge hali söz konusu olmaz hiçbir zaman! Çünkü o “an”, sistemin dışardan-çevreden gelen ve mevcut denge durumunu etkileyerek onu bozma eğilimi gösteren bilgiyi değerlendirerek ona karşı bir cevap hazırlamaya başladığı “an”dır da! Bir sistemin “ilk oluşum anı”yla, onun objektif bir gerçeklik olarak kendini (kurulu dengeyi) inkar süreciyle birlikte varoluşu arasında bir zaman dilimi olmadığının altını çizdikten sonra devam edelim:

“Yeni” daima “eskinin” içinde oluşur ve gelişir...

Önce, sistemin içindeki bilgi kullanılarak, dışardan gelen madde-enerjinin-informasyonun nasıl işleneceği belirlenir. Yani, sistemin dışardan gelen hammaddeyi nasıl işleyeceğine, onu nasıl bir ürün haline getireceğine dair bir “reaksiyon planı”-modeli hazırlanır. Sonra da hazırlanan bu plan sistemin motor gücüne verilerek onun bu planı gerçekleştirmesi sağlanır. İşte, bu mekanizmanın sonucu olaraktır ki, dışardan gelen hammaddeyi hazırlanan üretim planına göre işleyerek onu bir ürün haline getirmeye çalışan motor sistem unsurları (B), daima, ürünün oluşmasında doğurgan bir anne-ana rahmi- rolünü oynarlar. Evet, her ürün bir çocuktur, bir sentezdir. Ve her çocuğun da bir babası (A) bir de annesi (B) vardır; ama, baba mevcut durumu (yani, çocuğun doğuşuyla birlikte artık “eski” haline geleni) temsil ettiği için, “yeni” olarak onu yaratan, kendi elleriyle ona şekil veren, ve de, ana rahminde geçen süreç boyunca onunla bütünleşerek varolan annedir, ve o anne işte bunun için, yani karnında taşıdığı o çocuktan dolayı devrimcidir!

Bir fabrikada çalışan işçileri düşününüz: İşçiler, işveren ve onun görevlendirdiği kişiler-mühendisler vs.-tarafından hazırlanan üretim planını hayata geçiren sistemin motor gücü unsurlarıdır. Aynen, tek bir hücrenin içindeki o proteinler gibi, ellerindeki üretim planına göre hammaddeyi işleyerek onu bir ürün haline getirmeye çalışırlar! Öyle ki, onlar kendi toplumsal kimliklerini de bu süreç (ürünü gerçekleştirme süreci) içinde oluşturduklarından, bir yerde, ürünle bütünleşirler. Ürün onlar için sanki ana rahminde büyüttükleri-oluşturdukları “kendi çocukları”-kendilerinin bir parçası haline gelir. Ve bu şekilde, üretim sürecinin her adımında, aslında sistemin kollektif ürünü olan o çocuk işçilerin ana rahminde biraz daha büyür-gelişir. Ve sonuçta da onlar, tıpkı bir anneyle çocuğu arasındaki ilişki gibi birbirleriyle bütünleşmiş olarak doğarlar. Yani üretim faaliyeti sona eripte ürün ortaya çıktığı an işçiler de onunla birlikte aynı duruma çikmiş-ürünle birlikte onlar da kendilerini üretmiş olurlar.

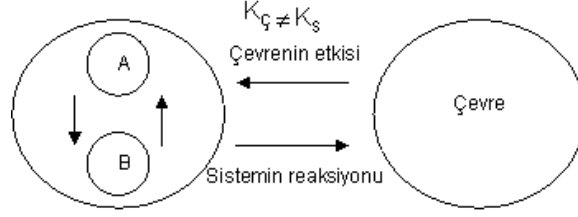
Ama aynı şey üretim planını hazırlayan-hazırlatan- sistemin dominant kutbu için söz konusu değildir. O, mevcut sistemin temsilcisi olarak varlığını ürettiğinden, sonuçta elde edilen ürüne de varolan sistemin içinde sahip çıkmak ister. Yani o, kendi varoluş fonksiyonu-koşulu-gereği ürünle birlikte bir üst denge durumuna çıkıldığını göremez. Kendi ataleti, mevcut durumu koruma görevi buna engel olur. Motor gücün, ürünle birlikte-onu yaratırken kendiliğinden bir üst denge durumuna çıkma yeteneği onda yoktur. İşte bu yüzden ki, üretim süreci mevcut denge halinin inkarı süreci olduğu kadar, aynı zamanda, ürünün oluşmasına paralel olarak, yeni bir denge durumunun eskinin içinde oluşması sürecidir de. Aslında A, yani sistemin dominant unsuru açıyor inkar kapısını! Sisteme dışardan gelen madde-enerjiyi-informasyonu sistem adına içeriye buyur eden (alan) o! Sistemin sahip olduğu bilgiyi kullanarak onu değerlendiren ve bir üretim modelini (hammaddenin nasıl işleneceğini) hazırlayarak gerçekleştirilmesi için bunu sistemin motor gücüne ileten o. B, yani motor unsur da bunu gerçekleştiriyor. Bunu yaparken onun yaptığı sadece A'nın inkarını gerçekleştirmektir. Sonuçta meydana gelen ürün ilk durumdan itibaren başlayan sürecin amacı (ulaşmak istediği hedef) olduğu için, o aynı zamanda bir “son durumu”da temsil etmektedir. Yani ürünü yaratmakla A ve B aslında onun varlığında yok olmakta, kendilerini yeniden üretmiş olmaktadır. Daha sonra süreç yeniden başladığı zaman bu durumda A ve B artık bir önceki sürece başlayan A ve B değildir. Örneğin A'-B' dür onlar artık. Ama A bunu kabul etmek istemez! **İşte, A ile B arasındaki “zıtlığın”-“çelişkinin” kaynağı tam bu noktada ortaya çıkıyor. B, ürünle birlikte kendini de yeniden üretmek onunla aynı “duruma” ulaştığı halde (B' durumuna geçtiği halde), A, A' haline gelmeyi, B' ile yeni bir A'B' ilişkisi içinde kendini yeniden üretmeyi kabul etmez.**

“Zıtların birliği ve mücadelesi”nin anlamı nedir; neden “Diyalektik materyalizm”in de özü- çıkış noktası- mekanik materyalizmdir?...

İşte bu süreç, yani sistemin kendi kendini üretim süreci, daha o ilk oluşma “anından” itibaren başladığı içindir ki, A-B nin, ilk oluştuğu andan itibaren, kendi içinde kendi zıttını (A'-B' olarak kendi inkarını) barındırarak varolduğunu söyleriz. Öte yandan, A-B nin zıttı olarak gelişen bu A'-B' sistemin ana rahmi olarak B nin içinde geliştiği için de, zıtlık deyince bu zıtlık sanki A ile B arasındaymış gibi görünür-anlaşılır. İşte, “sistem gerçekliği zıtların birliği ve mücadelesinden ibarettir” sözünün anlamı buradan gelir. Birlikten ve mücadeleden kasıt, her AB sisteminin, her an, kendi içinde bir A'B' ile birlikte-ve onunla mücadele halinde varolmasıdır. Ancak, her durumda, A-B yi A temsil ettiğinden, A'-B' de B 'nin ana rahminde geliştiğinden, sürece mekanik olarak bakınca bütün olup bitenler A ile B arasındaki ilişkiye indirgenir ve denilir ki; “her durumda, A, mevcut sistemi temsil ederken, B de onun zıttı olan başka bir sistemi temsil etmektedir. Sistem-üretici güçler geliştikçe, yeniyi temsil eden B, A 'yı ve onun temsil ettiği sistemi yok ederek onu yerine kendisinin temsil ettiği sistemi egemen kılacaktır”! 1917'de olan bu idi işte, sonuç ortada!...

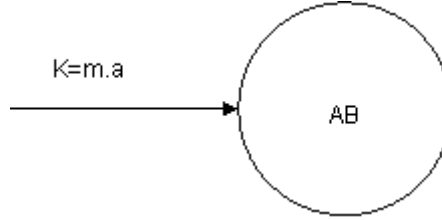

BİR DIŞ ETKENE BAĞLI OLARAK BİR BAŞKA TÜRLÜ DEĞİŞME!..

Yukardaki şekilden ne anlıyorsunuz? Çevreyle etkileşme halinde olan bir A-B sistemi değil midir burada söz konusu olan? $K_{\text{ç}} \neq K_{\text{s}}$ ise, çevrenin sistem üzerine etkisiyle sistemin buna karşı olan cevabının-reaksiyonunun- birbirine eşit olmadığını, yani ortada bir denge durumunun bulunmadığını gösteriyor. Peki ne olur bu durumda? Diyelim ki, çevrenin A-B sistemi üzerine etkisi yani $K_{\text{ç}}$, AB nin çevre üzerine olan etkisinden, yani K_{s} den daha büyüktür, ne olur bu durumda?

“Varolmak” çevreden gelen etkilere karşı durabilmekle-bunlara karşı reaksiyon oluşturarak bir denge durumu yaratabilmekle gerçekleştiğinden, $K_{\text{ç}}$ nin K_{s} den büyük olduğu durumlarda böyle bir denge durumu yaratılamayacağından ($K_{\text{ç}} \neq K_{\text{s}}$ nin anlamı budur), A-B sistemi söz konusu çevre karşısındaki izafi varlığını-kişiliğini- kaybeder, “dışardan” gelen ve karşı konulamayan kuvvetin etkisi altına girer, onun doğrultusunda hareket etmeye başlar. Örneğin

bütün bir Newton Fiziği-klasik mekanik- bunun üzerine kurulmuştur. Yukardaki şekilde “K” dış kuvveti temsil ederken, “m” bu kuvvetin etkilediği cismin-sistemin kütlesini, “a” da “K” ya bağlı olarak cismin-AB nin kazandığı ivmeyi göstermektedir. Aynı şekilde, A-B sisteminin çevre üzerine etkisi (K_{s}) de $K_{\text{ç}}$ den daha büyük olabilir. Bu durumda da çevre A-B nin etkisi doğrultusunda mekanik olarak “değişikliğe” uğrar...

Açıkça görüldüğü gibi, bu türden mekanik hareketlerde dışardan-çevreden gelen etki sistemin içindeki bilgiyle (iç dinamikler arasındaki ilişkilerle kayıt altında tutulan bilgi temeliyle) değerlendirilerek sistemin davranışlarına temel teşkil eden bir cevap hazırlanmıyor. Sistemin davranışlarını belirleyen, doğrudan doğruya dış kuvvetin kendisi oluyor...

(Bu çalışmada esas konumuz toplumsal değişim ve toplum mühendisliği olduğu için biz dışardan sistem üzerine olan etkileri de daha çok bu açıdan ele alıyoruz. Yoksa, doğada dış etken çok daha karmaşık bir rol oynar... Belirli bir anda dışardan yapılan orantısız etki bir sürüklenmeye neden olsa bile bunun sonucunda bir de bakarsınız içine girilen yeni çevrede yeni etkileşimler ortaya çıkabilir ki, buradan da yeni sentezler doğar. Doğada cereyan eden bütün kimyasal-biyo kimyasal süreçlerin özü bu türden **tesadüfi** etkileşmelere bağlı değil midir... Ancak biz bu yazı çerçevesinde kalarak konuyu daha fazla uzatmak istemiyoruz. Şu an bizim için önemli olan, toplumsal düzeyde **iç dinamiklere bağlı olarak gerçekleşen “gelişerek değişmeyle”**, bir dış kuvvetin etkisi altında meydana gelen mekanik değişimdir...)

“SİSTEM MÜHENDİSLİĞİ” VE YAPAY SİSTEMLER...

Bir işi yaparak-bir fonksiyonu yerine getirerek- belirli bir amacın gerçekleştirilmesine yardımcı olmaları için insanlar tarafından yaratılan-yapılan- sistemlere yapay sistemler denilir.

Bu durumda esas olan, sistemin bilgi temelini teşkil edecek belirli bir bilgidir. Bu bilgi, söz konusu yapay sistemin yaratıcısı “sistem mühendisi” tarafından belirli bir fonksiyonu yerine getirecek bir yapı haline dönüştürülmektedir. Öyle ki, gerekli olduğu zaman, yani dışardan komut verildiği zaman, sistem bunu temsil ettiği bilgiye göre bir etkinlik-hareket-haline dönüştürerek istenilen fonksiyonu yerine getirebilir, bu şekilde, ulaşılmak istenilen amaç gerçekleştirilebilir. Bütün insan yapımı makinelerin çalışma prensibi budur.

Örneğin bir elektrik süpürgesini ele alalım: Yukarda söylenilen şeylerin kristalize olmuş bir şeklidir bu. Belirli bir amacın gerçekleştirilebilmesi için (ki bu durumda amaç kirlenen yerlerin süpürülerek temizlenmesidir) belirli bir bilgi sistem mühendisi tarafından belirli bir fonksiyonu gerçekleştirecek şekilde bir makine-mekanik bir sistem- haline dönüştürülmektedir.

Yapay sistemler aslında insanın bilişsel-planlı- faaliyetinin ürünleridir. Çünkü her durumda, gerçekleştirilmesi gereken bir amaç, bu amacı gerçekleştirmek için gerekli olan bir strateji-algoritm- ve sonra da buna uygun araçlar-yani operatörler- söz konusudur. Bütün yapay sistemler, yani makineler bu temel üzerinde ortaya çıkarlar. “Yapay zekâ”nın da özü budur aslında. Bu durumda, “öğrenme” yeteneği olan bir robotu basit bir makineden ayıran, söz konusu robotun, sahip olduğu bilgi temelini “öğrenerek” belirli ölçüde genişletebilmesidir. İnsan, doğal sistemlerin nasıl çalıştıklarını keşfettikçe, bu bilgileri kullanarak-doğadaki orijinallerine uygun-yapay sistemler üretmekte, böylece, yaşamı devam ettirme mücadelesinde avantajlı hale gelmektedir.

“Gen mühendisliği” olayının esası da budur!...

Doğal bir sistemin bilgi temelini oluşturan DNA yapısını öğrenen insan, geliştirdiği yöntemler aracılığıyla bu bilgilerle oynayarak-bunlar üzerinde küçük değişiklikler yaparak- onun davranışları üzerinde etkili olmaya çalışır. Örneğin, patlıcanın çekirdeklerini üreten bilgileri onun DNA larından çıkararak çekirdeksiz bir patlıcan türünün ortaya çıkmasını sağlar vb.

Şimdi yavaş yavaş, geliyoruz işin can alıcı noktasına! Soru şu:

Nasıl ki bir patlıcanı, onun DNA’ larıyla-yani bilgi temeliyle-oyunarak “değiştirebiliyorsak”, aynı şekilde bir toplumu da onun “bilgi temelleriyle” oynayarak değiştirmek mümkün müdür; yani, yapay sistemler için söz konusu olan “sistem mühendisliği” gibi bir “toplum mühendisliği” de söz konusu olabilir mi?

EVET, “TOPLUM MÜHENDİSLİĞİ” NEDİR, VAR MIDIR BÖYLE BİRŞEY?

Bu konuda gerçekten çok yazdım. Örneğin, Pozitivizm ve toplum mühendisliği üzerine olan şu iki çalışmaya bakın <http://www.aktolga.de/a37.pdf> , <http://www.aktolga.de/a38.pdf> .... Bunların ikisi de çok önemli... Bu nedenle, burada mümkün olduğu kadar aynı şeyleri tekrara kalkmadan olayın bir başka boyutunun altını çizmekle yetineceğim.

Ancak, biz önce gene bir sistem olarak topluma dönelim ve “toplumun bilgi temeli” deyince bundan ne anladığımızı açıklamaya çalışalım...

Evet, toplumsal bir sistem (bir A-B sistemi) söz konusu olduğu zaman, son tahlilde, bir informasyon işleme sistemi olarak bu toplumun benliğini-kimliğini-ürettiği bilgi

temeli-yani onun toplumsal düzeydeki DNA'ları-nedir? Bir toplum, dışardan-çevreden gelen etkileri neye göre-hangi bilgilere göre-değerlendirerek gerekli reaksiyonları oluşturmaktadır?

Toplumsal DNA'lara biz "kültür" deriz!...

Çok basit! Kültür, ya da, daha başka bir deyişle, "yaşam bilgileri" demiyor muyuz biz bunlara!. Toplumsal bir sistemin elementlerini oluşturan insanların ne yeyip içeceklerinden, kılık kıyafetlerine, dinledikleri müzikten, insan ilişkilerindeki davranışlarına kadar, hayatı nasıl yaşayacaklarına dair bütün bilgilerin hepsine birden biz yaşam bilgileri anlamında kültür diyoruz. Ve insanlar bu bilgileri, doğdukları andan itibaren, bilinç dışı bir şekilde, en yakın çevrelerinden başlayarak içinde yaşadıkları toplumdan alırlar. Şöyle doğduğunuz andan itibaren en yakın çevrenizden, annenizden, babanızdan hiç farkında olmadan öğrendiğiniz yaşam bilgilerinizi bir düşünün... Kendinizi müslüman, ya da Budist olarak mı görüyorsunuz..Günah diye domuz etini yemiyormusunuz, ya da, inek sizin için kutsal olduğundan eti yenmez mi.. Çatal bıçak kullanarak mı yiyorsunuz yemekleri, yoksa elinizle mi..Bir sandalyeye oturarak masada mı yiyorsunuz, yoksa bağdaş kurarak yerde mi.. Yemek yerken dışı kalaylanmış bakır kaplar mı kullanıyorsunuz, yoksa porselen tabaklarda mı yiyorsunuz. Buna benzer şeyleri şöyle bir düşünün.. Örneğin, oturduğunuz evin nasıl bir ev olduğunu, evde kullandığınız möbleyi, evinizi nasıl dayayıp döşediğinizi, odun sobasıyla mı ısındığınızı, yoksa ısınma işini kalöriferle mi yaptığınızı, dinlediğiniz müziği, üzerinize giydiğiniz elbiseleri düşünün...Bütün bunların hepsi, hiç farkında olmadan öğrenerek sahip olduğunuz yaşam bilgilerinizi oluştururlar..Daha sayısız örnekler verebiliriz bunlara..Örneğin, neden elbiseleriniz şu an üzerinizde olduğu gibidir de başka türlü değildir, yani neden Arap ülkelerinde olduğu gibi giyinmiyorsunuz da şu an giyindiğiniz gibi giyiniyorsunuz! Neden bazı kadınlar başörtüsü takıyorlar da bazıları takmıyorlar.. Ya da, neden belirli tür müzikleri dinliyorsunuz.. Neden bazı şeylerden hoşlanıyorsunuz da bazılarından hoşlanmıyorsunuz.. Zevklerin ve renklerin tartışılmaz olduğu söylenir, neyin güzel, ya da çirkin olduğunu belirleyen nedir o zaman.. Ya peki neden başka bir dil değil de şu an konuştuğunuz dil sizin ana dilinizdir; ana dilinizi nasıl öğrendiğinizi hiç düşündünüz mü?

Bütün bunlara, yani farkında olmadan-bilinç dışı olarak sahip olduğumuz bu "yaşam bilgilerine" kültür diyoruz. Bizi toplumsal bir varlık haline getiren bu bilgileri, doğduğumuz andan itibaren en yakın çevremizden başlayarak öğreniriz. Çünkü bunlar, içinde yaşadığımız toplumun "bilgi temelidir"-toplumsal DNA'larıdır. Nasıl ki annemizden ve babamızdan gelen DNA'ların kaynaşmasıyla biyolojik varlığımıza ilişkin o ilk DNA "bilgi temelimiz" ortaya çıkıyorsa, içinde yaşadığımız toplumdan aldığımız bu kültürel miras da bireyler olarak bizim toplumsal varlığımızın-kimliğimizin oluşmasına neden olur. Bunun dışında, yaşam süreci içinde bizim yaptığımız, bize miras kalan bu bilgilere dayanarak hayatı yaşarken, kendi yaşam tecrübelerimizle üreteceğimiz yeni bilgileri de bunların üzerine ekleyerek bilgi dağarcığımızı genişletmek, ve ortaya çıkan sonuçları çocuklarımıza miras olarak bırakmak oluyor.

İşte insanı kültürel kimliğiyle-yaşam bilgileriyle tarihsel-toplumsal bir ürün yapan süreç budur. Toplumsal evrim sürecinin mantığı da budur aslında. Bu anlamda her insan, kendi bireysel ve toplumsal tarihinin yaşanılan anın içindeki ürünü oluyor. Şu anın içinde varolan, bir yanıyla geçmişin içinden çıkıp gelen olurken, diğer yanıyla da, geleceği yaratmaya çalışan olarak ortaya çıkıyor.

Peki, "yaşam bilgileri", ya da "kültür" adını verdiğimiz bu bilgiler nasıl ortaya çıkıyorlar?

Toplumsal üretim faaliyeti içinde değil mi!.. Toplumsal kimliği olduğu kadar, tek tek insanların kimliklerini de belirleyen toplumsal üretim sürecidir-faaliyettir; bu üretim

faaliyeti-süreci- içinde insanların kendi aralarında kurdukları ilişkilerdir. İşte size bütün o kültürel kimliklerin gerçekleşme-ortaya çıkma temeli... (<http://www.aktolga.de/t2.pdf>)

Örneğin ilkel komünal toplumdaki üretim ilişkileri değil midir? İkel komünal toplumdaki üretim ilişkileri değil midir? İkel komünal toplumun “Kan Anayasası’nın” temeli bu değil midir?

Aynı şekilde feodal kültürü, ve daha sonra da kapitalist kültürü ele alalım. Bunların da, yani bu tür toplumsal yaşam bilgilerinin-biçimlerinin de temelini gene varolan üretim ilişkileri oluşturuyor mu? Demek ki insanlar, belirli bir üretim ilişkisi içinde yaşamlarını üretirlerken, zamanla buna uygun belirli yaşam bilgilerine-kültür-sahip oluyorlar. Öyle ki, daha sonra bu bilgilerin ilk olarak ne zaman, nasıl ortaya çıktıkları falan da unutuluyor ve bunlar insanların annelerinden babalarından, içinde yaşadıkları toplumdan bilinç dışı olarak öğrendikleri-sahip oldukları- bilgiler haline geliyorlar.

Bu bilgiler, yani “kültür” nasıl değişir?...

İşte burada, tam bu noktada hemen ikinci bir soru daha ortaya çıkıyor:

Peki, madem ki bu bilgiler (yani bizim kültür adını verdiğimiz yaşam bilgileri) bilinç dışı olarak kayıt altında tutuluyorlar, bunlar nasıl değişirler? Çünkü, “değişim” deyince günlük hayatın akışı içinde bizim ilk aklımıza gelen bilinçli bir faaliyetle yaratılan değiştirme hareketleri ve bunların sonuçlarıdır. Bu nedenle, “bilinç dışı” olarak varolan-sahip olduğumuz o nöronal davranış modellerini-yaşam bilgilerini-nasıl değiştirebiliriz; ya da herhangi bir “mühendislik” faaliyetiyle bunları “değiştirmek” söz konusu olabilir mi?

İşte geldik “toplum mühendisliği” olayına! Şimdi soruyorum:

Tıpkı bir patlıcanın DNA’larında değişiklik yapar gibi, bir toplumun (ve tabii o toplumdaki bireylerin de) bilinç dışı olarak sahip olduğu yaşam bilgilerini-kültürü-değiştirmek mümkün müdür; “sistem-gen mühendisliği” anlamında bir “toplum mühendisliğinden”de bahsedilebilir mi?

Eğer bu soruya “hayır” diye cevap veriyorsanız gerekçeleriniz şöyle olacaktır: Biyolojik sistemlerin sahip oldukları bilgiler (“bilgi temeli”) sistemin içinde, hücre çekirdeğinde belirli moleküllerin (DNA) biraraya gelmesiyle kodlanarak kayıt altında tutulur. Bu yüzden, bu bilgileri kodlayan şifreyi çözmeyi başardığınız oranda, sistemin genel yapısını bozmayacak şekilde bunlar üzerinde değişiklikler yapabilirsiniz. Evrim süreci içinde meydana gelen DNA değişiklikleri de zaten doğal ortamda -tesadüflere bağlı olarak- ortaya çıkan bu türden değişikliklerin sonucu olurlar. Biyolojik sistemlerin kendi içlerinde (kendi iradeleriyle) kendi DNA larını değiştirme mekanizmaları yoktur!...

Adına “kültür” dediğimiz toplumsal bir sistemin yaşam bilgileri (toplumsal DNA’lar) ise, sadece insanların beyinde nöronal ağlarda değil, aynı zamanda, bunlara kaynak teşkil eden insanlar arasındaki (tarihsel olarak oluşmuş) üretim ilişkileriyle de kayıt altında tutulurlar. Bu nedenle, bir toplumun ve sistemin elementleri olan insanlar arasındaki ilişkilerin değişmesi, o toplumda yeni bilgilere ve teknolojiye dayanan yeni üretim ilişkilerinin hayata geçmesiyle ilişkilidir ki, bu da hiçbir “toplum mühendisinin” yukardan aşağıya doğru iradi bir çabayla başaramayacağı bir iştir.

Evet, Newton'un hareket yasalarını, ya da kimya-biyo kimya bilimine ilişkin bilgileri kullanarak bu alanda bir mühendislik faaliyetine soyunabilirsiniz, ama hiçbir zaman tıpkı bir computerden bir programı-işletme sistemini- çıkarıp onun yerine başka bir programı koyar gibi, bir toplumun tarihsel olarak oluşan işletme sistemini, yani kültürünü de yukardan aşağıya iradi bir insiyatifle-zora dayanan bir mühendislik faaliyetiyle- değiştirerek bir anda sanki tornadan çıkar gibi yeni insanlar türetilip, ortaya çıkan bu yeni tipten insanlar arasındaki ilişkilere dayanan yeni bir "toplum" inşa edemezsiniz (ha, belki bir süre, Rusya'da, bizde ve bütün diğer toplum mühendisliği harikası o Baascı Arap ülkelerinde olduğu gibi yeni bir toplum inşa ettiğinizi sanırsınız, ama sadece sanırsınız!!... gerisi malum!!)

Bir toplumun yaşam bilgilerini-bilgi temelini-değiştirebilmenin tek yolu o toplumdaki üretim ilişkilerinin tarihsel-doğal bir süreç içinde değişmesinden geçer. Öyle ki, her aşamada toplumlar ne üretiyorlarsa, bunu nasıl üretiyorlarsa, üretim süreci içinde insanlar arasındaki ilişkiler de buna göre şekillenir. Üretilen o toplumsal bilgiler de bu ilişkilerle kayıt altında tutulurlar. Yani işe, insanları, insan ilişkilerini, yasaları zor kullanarak değiştirmeye çalışmaktan değil, o toplumdaki üretim ilişkilerini değiştirmekten başlamak gerekir ki, bunun da yolu yeni bilgiler üreterek bunları hayata geçirmekten- üretim faaliyetine uygulayabilmekten geçer... Toplumsal değişim olayının ana çizgisi budur...

Peki ya "Devşirmecilik"? Bu da bir mühendislik faaliyeti değil midir?

Evet doğrudur! Mevcut sistemi, statükoyu devam ettirebilmek için egemen Devletçi kültüre bağlı bir tür robot-insan yetiştirme anlamına gelen "Devşirmecilik" de bir toplumsal mühendislik faaliyetidir.

"Devşirmecilik"ten bahsedince ilk aklımıza gelen Osmanlı Devleti ve onun Kapıkulları-Devşirmeleri- oluyor tabii!... Küçük yaşta Hristiyan çocukları zorla ailelerinden koparan Devlet onları bir tür asimilasyon faaliyetine tabi tutarak Devletçi kültüre sahip yeni tipten robot-insanlar haline getiriyor, sonra da bunlara dayanarak sistemi ayakta tutmaya çalışıyordu... <http://www.aktolga.de/m41.pdf>

Ama Osmanlı'da bu devşirme işleminin nesnesi sadece Hristiyan çocuklar mıydı? Daha sonra ki, "Batıcı nesiller yetiştirerek Devleti kurtarma faaliyeti" ne idi dersiniz? Eğer merak ediyorsanız işte onun da cevabı!... <http://www.aktolga.de/m28.pdf>

Dikkat ederseniz, her iki örnekte de Devletin yaptığı iş aynıdır: Toplum mühendisliği!... Önce, belirli bir amaca yönelik olarak belirli bir programla işleyen bir toplumsal torna makinası yaratılmakta (buna, Osmanlı'da önceleri "Enderun sistemi" deniyordu; daha sonra, "Batılılaşarak" bir ulus haline gelme çabasına uygun olarak, ulus yaratıcı bir eğitim sistemi- "Milli eğitim sistemi" denilmeye başlandı!!...) sonra da, birinci örnekte Hristiyan çocuklar, ikinci örnekte ise (ta o II.Mahmut döneminden itibaren) Müslüman çocuklar "eğitilerek" (kendi kültürlerinden koparılıp beyinlerine başka bir kültür enjekte edilerek) "yeni tipten"-Devlete bağlı- insanlar üretilmeye çalışıldı!... Burada çok önemli bir nokta var: Dikkat ederseniz bütün bu tür mühendislik faaliyetlerinde söz konusu değişim (toplumsal DNA değişimi anlamına gelen kültürel

değişim) özünde toplumsal düzeyde bir nitelik değişimi anlamı taşıyor. Yapılan, özünde Devletçi üretim ilişkileri içinde kalınarak, bu ilişkilerle oluşan sistemi daha da kuvvetlendirmek için bir tür operasyondan ibarettir (“Devleti kurtarma” operasyonu!...) Bu operasyon, isterse “Batılılaşma” örneğinde olduğu gibi Devlete bağlı bir kapitalizm ve kapitalistler yetiştirme şeklinde olsun, işin özü değişmiyor!... Sonuç itibarıyla, mevcut Devletçi üretim ilişkilerine dokunmadan, onun içinde kalınarak ona destek olması, onu daha da kuvvetlendirmesi amacıyla tıpkı bir ur gibi, yapay Devletçi bir kapitalist ilişkiler sistemi yaratılmış oluyor!!... Bugün hala içinden çıkmaya çabaladığımız o kabuklar işte böyle inşa edilmiştir!!...

Burada altı çizilmesi gereken nokta ne midir?

Dikkat ederseniz, hangi biçimde olursa olsun bir toplumsal mühendislik faaliyetinden bahsedebilmek için (yani insanların hafızalarında kayıtlı olan kültür adını verdiğimiz toplumsal bilgi temelini-DNA’ları değiştirebilmek için) işin içinde mutlaka kuvvet kullanan bir instanzın bulunması gerekir ki, bu da, ister bir devlet olsun, isterse bir sınıf adına hareket ettiğini söyleyen örgütlü bir yapı, son tahlilde gücünü ve meşruiyetini belirli bir ideolojiden alır...

Toplum mühendisliği ve toplumsal reaksiyon!...

Ama bitmedi!!... İşte tam bu noktada, işin içinde ideoloji-devlet ve kuvvet kullanmak bulunduğu için, etki-tepki prensibi devreye girerek, toplumsal mühendislik faaliyetine karşı bu faaliyetin nesnesi olan halkın içinde bir reaksiyon potansiyeli de birikmeye başlar. Öyle ki, fırsatını bulduğu zaman bu da harekete geçerek daha öncekine zıt bir “kendine dönüş”-“restorasyon” hamlesiyle zemberekten boşalıncasına negatif bir mühendislik faaliyetine neden olur (aynen bugün Türkiye’de olduğu gibi!!...)

Kapitalist toplumda sınıf mücadelesi ortamının ideolojik mücadeleler haline dönüştüğü o ergenlik dönemini düşünelim. Bir yanda devlet gücünü elinde tutan hakim sınıf burjuvazi, öte yanda ise işçi sınıfı... Bu ortamda ideolojik nedenlerle devlet gücünü bir baskı aracı olarak kullanan burjuvazinin karşısında buna karşı bir reaksiyon olarak kendi ideolojik duruşunu ve silahlarını geliştiren işçi sınıfının yaptıkları da farklı mıdır! Burjuvazi devlet gücünü kullanarak toplum mühendisliği faaliyetiyle mevcut sistemi tahkim etmeye çalışırken, “işçi sınıfı devrimcileri” de buna zıt bir mühendislik faaliyetiyle “kendi sistemlerini” inşa eylemi içindedir!...

Devletçi toplum mühendisliği faaliyetini, bunun amacının ne olduğunu gördük; amaç bir şekilde devleti tahkim ederek kurtarmak. Peki, buna zıt bir reaksiyondan kuvvet alan ikinci tür toplum mühendisliği faaliyetinin amacı nedir? “Kendi sistemini yaratmak” mı!!...

Öyle ya, buna uygun bir felsefi duruş bile yaratılmış; “Diyalektik Materyalizm” denilen dünya görüşü nedir ki? Peki, öyle “kendi sistemini” yaratmak- bir sınıfın kendi sistemini yaratması- diye birşey mümkün müdür?? Bu, herşeyden önce, mutlak gerçeklik anlayışına denk düşen “kendinde şey” bir instanzın yukardan aşağıya doğru devlet gücünü kullanarak yaratacağı bir üretim ilişkisi anlamına gelir ki, böyle birşey olamaz (Sovyet deneyimi size bunun neden olamayacağını göstermediyse daha ne gösterebilir ki!!...) Çünkü bir ilişkiden bahsedebilmek için işin doğası gereği ortada iki temel fonksiyonu yerine getirecek iki karşıt instanzın bulunması gerekir: Çevreden gelen madde-enerjiyi-informasyonu sistemin içinde kayıt altında bulunan bilgi ile sistemin bilgi temeli ile- değerlendirip işleyerek, ortaya çıkan sonucu bunu gerçekleştirilecek olan sistemin motor gücüne iletmek... Bırakın herşeyi bir yana,

“sistemin içindeki bilgiden”-“bilgi temelinden”- bahsedebilmeniz için bile ortada mutlaka bu bilgiyi kayıt altına alacak iki karşıt kutbun bulunması gerekir... İşte, “işçi sınıfı ideolojisine” dayanılarak yapılan “devrimin”-Sovyet Devrimi’nin-özü budur... Devlet ve bu devletin insancıkları!!... İdeolojik bir isyana-reaksiyona bağlı bir altüstlük-anti toplum deneyimi- ve sonra da sil baştan geri dönüş!... Tabi arada ödenilen bedel falan işin detayı olarak kalıyor... Bir Hitler örneğinde olan daha başka birşey mi idi ki!!... Sovyet Devriminde üste çıkan “ezilenler” olduğu için adalet duygumuz ilk başta onları “haklı” konumuna sokuyor; ama ya sonra?...

Ya bugün Türkiye’de olan nedir?... AK Parti’nin diyalektiği...

“Batılılaşmaya” karşı gelişen iki dinamik vardı toplumda: Birincisi, Devletçi sistemin içinde aşağıdan yukarıya doğru gelişen kapitalist üretim ilişkilerine uygun yeni bir sistem yaratmaya yönelik sivil toplum dinamiği; ikincisi ise, Devlet gücü kullanılarak zorla “Batılılaştırma” işlemine karşı toplumda biriken reaksiyona dayalı dinamik... Kapitalist üretim ilişkilerinin gelişmesiyle birlikte (tabi, sistemin dışa açılması ve küresel dinamiklerin de etkisiyle) eski Devletçi sistemi ayakta tutmak artık imkansız hale gelince bu iki dinamikte (başlangıçta bir arada, ittifak halinde) harekete geçtiler... AK Parti olayı ve bu arada yaşanan birbirine zıt iki sürecin diyalektiği budur. Bir yanda eski sistemin Devletçi dayatmacı toplum mühendisliği gücüne karşı oluşan reaksiyoner dinamik, diğer yanda da (bununla anne-çocuk ilişkisi gibi içiçe olan) aşağıdan yukarıya doğru, modern kapitalist üretim ilişkilerine bağlı yeni bir sistemi inşaaya yönelik sivil toplum dinamiği... Şu an yaşanan sürecin diyalektiği buradan-bu içiçelikten- kaynaklanıyor. Kemalist Devlet sınıfı iktidardan indirilince hemen öteki iki dinamik arasındaki çelişkiler ön plana çıkıverdi!... Eski sistemin içindeki reaksiyoner dinamik ve “yeni Türkiye’yi” inşa dinamiği...

Tam bu noktada, bugün, eski sistemin “Beyaz” ve “Siyahlarının” bir tür “medeniyetler savaşı” metaforu çerçevesinde savaşırken birbirlerinin varlık şartını yaratarak varolmaya devam etmeleri ne kadar ilginç değil mi!!...

Sonuç mu?

Hangi türden olursa olsun (ister direkt olarak devlet gücüne dayanıyor olsun, ister buna karşı bir reaksiyondan güç alsın) bilinçli ya da biliçsizce gelişen bütün toplum mühendisliği faaliyetleri özünde varolan bir sistemi tahkim etmeye, onun içinde kalarak ona başka bir şekil verip onu yeniden hayata bağlamaya dayanır. Bu yüzden de gericidir.

Devrimi ancak sivil toplum yapar...

Yeni bir üretim ilişkisi hiçbir zaman toplumsal mühendislik faaliyetiyle yaratılamaz... Çünkü bu durumda ortaya hemen şu soru çıkar: Kim yapacak bu işi?

Dikkat ederseniz bütün örneklerde başrollerde oynayan “devlet” adı verilen bir instanz var hep ortada! “Devrim” yaparak, devleti ele geçiren de mevcut sisteme ait bir güç-devletçi bir insiyatiftir hep! Halbuki biz, gerçek anlamda devrimin, devletin dışında, ona bağlı olmaksızın gelişen bir sivil toplumun-onun temsil ettiği yeni üretim ilişkilerinin-ürünü olduğunu biliyoruz, öyle değil mi! Ortada gelişen yeni bir üretim ilişkileri sistemi olmadan ondan kaynaklanan bir gücü temsil edecek bir instanzdan da bahsedilemez!... Önce toplumsal mühendislik (yani önce, varoluş nedenini yeni üretim ilişkilerinden değil mevcut sistemden alan değiştirici bir instanz), sonra, bunların yukardan aşağıya doğru yaratacağı bir üretim

ilişkisi anlayışı sübjektif idealizme-pozitivizme dayanır... Tanıdınız değil mi: Bir idee ve onun yarattığı bir maddi gerçeklik!... İdealizmle materyalizm nasıl da bir noktada bir ve aynı şey haline dönüşüyorlar! Çünkü her ikisi de özünde “kendinde şey-mutlak gerçeklik” anlayışına dayanıyor... Biri diyor ki, bu, “yaratılmaya ihtiyacı olmayan, ezelden beri mutlak gerçeklik olarak varolan maddedir”, öteki ise, maddeyi yaratan kendinde şey bir “ideeyi” temel alıyor... Tam bir kayıkçı dövüşü!...

KONTROL-YÖNETME BİLİMİ VE TOPLUM MÜHENDİSLİĞİ!...

Çalışmanın bu bölümünde önce, genel olarak „Yönetme-Kontrol Bilimi” nedir onu ele almaya çalışacağız. Sonra da, bunun sınıf mücadelesi pratiğindeki yeri olacak konumuz.

Tam bu noktada göreceğiz ki, Toplum Mühendisliğine ek bir kavram olarak “kontrol mühendisliği”, sınıflı bir toplumda sosyal sınıfların ideolojik varoluş koşullarını sürdürebilme savaşının yöntemidir. Bu, egemen sınıf açısından varolan sistemi-statükoyu muhafaza edebilme mücadelesi olarak anlam kazanırken, altta güreşen “ezilen sınıf” açısından da reaksiyonu temel alan bir mücadelenin olduğu kadar kendi egemenlik koşullarını yaratma kavgasının da yöntemidir...

Biz olaya bilişsel bilim zemininde yaklaşarak bunun bilimsel temellerini incelemekle başlayacağız, ama aslında işin özü yaşamı devam ettirme mücadelesine dayanıyor. Örneğin, bundan 600 yıl önce atalarımız “Devşirme Sistemini” hayata geçirirlerken, ya da daha sonra Osmanlı Devleti kendini kurtarmak için “Batılılaşma” mekanizmasını devreye sokarken o zaman oturupta önce Sistem Kontrol Bilimi’ni falan mı incelemişlerdi; elbette hayır!!... Onları bu yola sokan Devlet olarak, egemen Devlet sınıfı olarak yaşamı devam ettirme mücadelesi idi!... Çünkü, toplum mühendisliği ve yönetme sanatı dediğimiz olay, aslında tarihe-sınıflılığa- bizim gibi konar göçerlikten Devletleşerek giren toplumların özünde var!!... Düşünsenize, onların dünya görüşünün özü zaten Çoban-Sürü mantığı!!... <http://www.aktolga.de/t5.pdf>

Evet, özellikle “tarihsel devrimler” çağında fetih yoluyla kurulan devletlerin- bunlara özgü toplum mühendisliği faaliyetlerinin bir mantığı var. Bunu en güzel açıklayan da İbn-i Haldun’dur; ama bunun ötesinde toplum mühendisliği faaliyeti modern zamanlarda ancak varolan bir sistemi-bir toplumu- muhafaza edebilme faaliyeti olarak rol oynuyor. Yani artık hiçbir zaman toplum mühendisliği faaliyetiyle yeni-sağlıklı, kendi kendini üretebilen bir toplum yaratmak mümkün değildir. Bu çalışmanın amacı bir yerde bu gerçeği de-aslında toplum olarak kendi gerçeğimizi de- ortaya koyabilmek!...

Gene tam bu noktada işin içine Türkiye toplumunun tarihsel gelişimi, bu sürecin iç ve dış etkenler aracılığıyla saptırılarak nasıl kontrol altında tutulduğunun mekanizması giriyor!. Bu arada, “Devleti kurtarmak” için kendisine yeni bir halk-ulus yaratma çabasına girişmiş olan Devlet Sınıfının bu amaca ulaşmak için uyguladığı “kavanozda insan yetiştirerek” yönetme-ayakta kalma sanatı da tabii!

Amacımız, yönetme çabasının ve yeteneğinin yaşamı devam ettirme mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olduğunu ortaya koyabilmektir. Öyle ki, bu açıdan bakınca, “Osmanlıda oyun çoktur” diyerek açıklamaya çalıştığımız birçok şeyin de, aslında, çekirdekten yetişme yönetme bilimi uzmanı olan atalarımızın hayatı devam ettirebilme güdüsüyle keşfettikleri orijinal etkinlikler olduğu ortaya çıkacaktır...

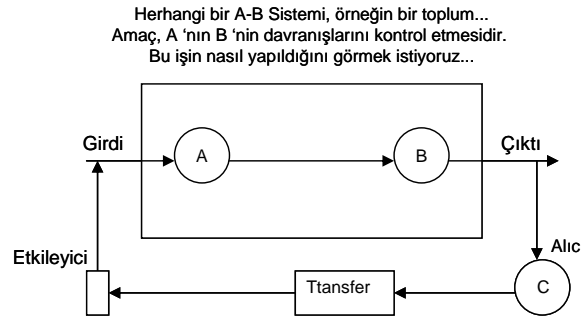
“Toplum mühendisliği” daha geniş bir kavramdır!...

Bu arada altı çizilmesi gereken bir diğer nokta da, kontrol- yönetme bilimiyle, gene bir bilim olarak toplum mühendisliğinin her koşul altında bir ve aynı şey olmadığıdır!

“Toplum mühendisliği”, kontrol-yönetme bilimini de içine alan daha geniş bir alanı kapsar. Örneğin, kontrol- yönetme sanatını herkes kullanabilir, ama sadece kontrol edip yöneterek-bununla sınırlı kalan bir toplum mühendisliği faaliyetiyle- hiçbir zaman yeni bir toplum inşa edemezsiniz!... Çünkü, devrimci olmak sadece varolan bir sistemin içinde cereyan eden sınıf mücadelesini yönetmekle sınırlı değildir. Onu, bir yumurtanın içinden civcivin çıkışına benzetirsek burada kontrol-yönetme sanatı en fazla o civcivin kendi yolunu açma mücadelesinde kullanılan bir yöntem rolü oynayabilir. Bunun dışında, hiçbir toplum mühendisliği faaliyeti toplumsal DNA’larla oynayarak yeni bir toplum yaratma sonucunu veremez. Evet, tüp bebek yöntemiyle (bir civciv gibi) insan da dünyaya getirip onu da yetiştirebilirsiniz; ama aynı toplum mühendisliği faaliyetini hiçbir zaman kavanozda bir toplum yetiştirmek için kullanamazsınız!!... Bir insanın-bütün diğer canlıların da-DNA’larıyla oynamak son tahlilde biyolojik bir mühendislik faaliyetidir-örneğin gen mühendisliği- ama toplumsal sistemlerde DNA’lar sistemin içinde insanlar arasında oluşan üretim ilişkileriyle kayıt altında tutulurlar ki, bu da ancak tarihsel gelişim süreci içinde kendi diyalektiğiyle oluşur...

KONTROL BİLİMİ VE YÖNETME MEKANİZMASI...

“İstenilmeyen sonuçların” meydana gelmesini engellemek için (ya da “istenilen sonuçları” elde edebilmek için), sebebi kontrol altında tutarak sonucu kontrol altında tutmaya dayanıyor işin özü.

Bunu, daha başka bir deyişle şöyle de ifade edebiliriz: Konumuz herhangi bir A-B sisteminde (yukardaki şekil) “girdiyi” kontrol altında tutarak (A’nın B üzerine etkisini kontrol altında tutarak) “çıktıyı” (B’nin davranışlarını) kontrol edebilmektir (aynı mekanizmayı B’nin A’yı kontrolü için de düşünebilirsiniz). Kontrol altında tutulması gereken A ile B arasındaki etkileşimin sonucu olacağından, eğer A’nın B üzerine etkisi (girdi) kontrol edilebilirse, bu etkinin yaratacağı sonuç da (B’nin çıktısı) kontrol altına alınmış olacaktır.

Böyle bir mekanizmanın işleyebilmesi için, herşeyden önce etkileşmeye taraf olan unsurlar arasında (A ile B arasında) bir haberleşme ağına, bir de gelen bu habere göre A’yı negatif ya da pozitif yönde etkileyecek “etkileyiciye” ihtiyaç bulunacaktır. Ancak bundan sonradır ki, ya istenilmeyen sonuçların engellenmesi için “girdiyi” negatif olarak bir etkiye bulunulacak, yani A’nın mevcut etkinliği-hareketi frenlenecektir (negatif feedback), ya da, istenilen sonuçların elde edilebilmesi için A mevcut hareketiyle aynı yönde pozitif olarak etkilenecektir (pozitif feedback).

Hemen hayatın içinden bir örnek vererek bütün bunları somutlaştırmaya çalışalım: İstanbulda oturuyorsunuz ve Ankara’ya gitmek için arabaya binerek yola çıktınız. Amacınız,

kazasız belasız hedefe ulaşmaktır. Bu nedenle, duruma göre, ya frene basıp direksiyonu kullanarak (yani, istenilmeyen sonuçları engellemek için negatif feedback yaparak), ya da gaz vererek-yol alıp hızlanarak (pozitif feedback yaparak) bir an önce hedefe ulaşmaya çalışırsınız. İşte, belirli bir amaca ulaşabilmek için, yol boyunca arabayı kullanırken yaptığınız bütün bu işlerdir ki kontrol-yönetme diyoruz. Peki, neyi-kimi mi- kontrol ediyorsunuz bu süreç boyunca; yani sadece araba mıdır kontrol altında tutulan? O an araba bizim motor sistemimizin (elimizin, ayaklarımızın vb.) bir parçası-uzantısı durumunda olduğundan, aslında kontrol ettiğimiz şey (bir AB sistemi olarak sürücü+araba sistemi) bizzat kendimiz oluyoruz. Bu durumda şekildeki B ise, yol boyunca önümüze çıkması muhtemel olan nesnelere. "Alıcıyı" ve "transfer" unsurunu da içine alan "geriyle bağlaşım ağını" ise, her an gözümüzü yolda tutarak biz kendimiz (sürücü) kurmuş oluyoruz. Bir çocuk mu çıkıyor önümüze, ya fren yapıp durmaya, ya da, direksiyonu kırarak çocuğa çarpmamaya çalışırız, neden? Çünkü amacımız, kazasız belasız Ankara'ya-hedefe- ulaşmaktır. Çocuğa çarpmak "istenilmeyen bir sonuç" olduğundan, istenilmeyen bu sonucu engellemek için, fren yapıp direksiyonu kullanarak, kendimizi -sürecin girdisini- kontrol ederek sonucu-çıktıyı kontrol etmiş-güvenlik altına almış oluruz. İşte, yaptığımız bu işedir ki Sistem Kontrol Biliminde **negatif feedback** deniyor. Yani, geriye negatif olarak besleyerek meydana gelebilecek sonucu-çıktıyı kontrol altında tutmak. Tam tersine, yolun açık olduğunu gören bir sürücünün gaza basması işlemine de, **pozitif feedback**, yani, geriye pozitif olarak beslemek denir. Bu durumda, ilk hareket yönünde daha da ilerlemek için girdi takviye edilmektedir.

Organizmanın çevreyle ilişkisi de gene aynı şekilde yönetilir. Çevreden gelen informasyonlara göre kendini-kendi davranışlarını kontrol eden organizma, bu şekilde meydana gelebilecek sonuçları da kontrol altında tutmuş olur vb...

SINIF MÜCADELESİ VE KONTROL BİLİMİ

Önce olayı en basit şekliyle ele alalım ve örneğin, burjuvazi ve işçi sınıfından oluşan Batı'lı anlamda kapitalist bir toplumu düşünelim! Burjuvazinin işçi sınıfını-işçi sınıfı hareketini- nasıl yönetmeye-kontrol altında tutmaya çalıştığını kavramaya çalışıyoruz:

Olay basit aslında! Kapitalist üretim ilişkileri içinde birbirlerinin varlık şartı olan her iki sınıf da sınıf mücadelesi sürecinde karşı tarafı yönetmeye-kontrol altında tutmaya çalışarak varlığını sürdürür. Yani her iki sınıf da sürekli olarak karşı taraftan gelen informasyonlara göre kendisini kontrol altına alarak karşı tarafı da kontrol etmeye-yönetmeye çalışır. Her iki taraf da, istenilmeyen sonuçları engelleyebilmek için, ya da, istenilen sonuçların ortaya çıkmasını sağlamak için karşı tarafı ona göre etkilemeye çalışır.

Bütün bunlar işin doğası gereği olan şeyler. Yani, insanlar da, toplumlar da, toplumsal sınıflar da, hayatın akışı içinde farkında olmadan kendiliğinden öğrenirler bunları; sonra da tabi, farkına vararak bilince çıkarırlar! Kontrol-Yönetme bilimi'nin bilişsel bir bilim haline gelme sürecinin mantığı budur..

Buraya kadar herşey açık sanırım! Dikkat ederseniz bütün bu örneklerde olay-yani "kontrol" (buna sınıf mücadelesinin kontrolü de dahildir) daima varolan bir A-B sisteminin içinde gerçekleşiyor, ya onun istenilmeyen bir yönde gelişmesinin önüne geçebilmek amacıyla, ya da tabi istenilen bir yönde gelişmesi için yapılıyor...

Şimdi, bir adım daha atarak, olayı biraz daha karmaşık haliyle, gene Batı toplumlarının tarihsel gelişme sürecinde feodal toplumdan kapitalizme geçiş pratiği içinde ele almak istiyoruz.

Burda artık ikili değil üçlü bir etkileşim mekanizması durmaktadır karşımızda. Bir yanda feodaller ve köylülerden (serf) oluşan mevcut sistem, onu temsil eden feodaller; diğer yanda da, feodal sistemin içinden doğup gelen kapitalizm (burjuvazi+işçi sınıfından oluşan bir başka sistem). Bu durumda, bir yanda, eski

sistemin içinde feodallerle köylüler arasında, diğer yanda da, yeni doğan sınıflar olarak burjuvalarla işçiler arasında bir mücadele vardır. Ama asıl mücadele, bir bütün olarak iki sistem, feodalizmle kapitalizm arasındaki mücadeledir. Bir yanda feodallerin başı çektiği feodal sistem-toplum, diğer yanda da burjuvaların yönetimi altındaki kapitalist toplum. Bunlar birbirlerinin diyalektik inkârıdır. Kapitalizm geliştikçe feodalizm kaçınılmaz olarak yok olmaktadır. Feodalizm ise, hem kendi içinde kapitalizmi yaratmakta, onun gelişmesi için yolu açmaktadır, ama hem de bu gelişmeyi bir noktada tutmaya çalışarak, onun daha da ileri gidip kendisini tehdit eder hale gelmesini engellemeye çalışmaktadır. Çünkü, kapitalizmin belirli bir sınırın ötesine geçerek daha da gelişmesi demek onun kendisinin yok olması demektir.

İşte tam bu noktada, feodaller, kapitalizmin gelişmesini engellemek amacıyla (çünkü bu onlar için istenilmeyen bir sonuçtur) kontrol-yönetim bilimine-mekanizmasına başvururlar. Yaşamı devam ettirebilme mücadelesidir bu! Ama biz biliyoruz ki, süreç herşeye rağmen burjuva devrimine doğru gelişir. Burada işin ayrıntılarına girmek istemiyorum; altını çizmek istediğim nokta, burjuva devrimine giden bu yolda, bu aşamada henüz daha işçi sınıfının feodalizme karşı burjuvazinin yanında-onunla birlikte yer alıyor olmasıdır. Yani, işçi sınıfıyla burjuvazi arasındaki çelişkiler bu aşamada henüz daha esas çelişki haline gelmemiştir. Esas çelişki, gelişen kapitalizmle feodal sistem arasındaki çelişkidir. Buna uygun olarak da işçi sınıfı burjuva devriminde burjuvaziyle birlikte yer alır. Hal böyle olduğu için feodaller de hiçbir zaman, düşmanımın düşmanı dostumdur mantığıyla, işçi sınıfı hareketini destekleyerek onu ortak düşman burjuvazinin üstüne sürmeyi falan düşünemezler!!!... Yani bu tür bir cinliğin objektif-maddi koşulları yoktur daha ortada!

Pozitivizmin, toplumsal düzeyde sistem kontrol mühendisliğinin bilgi temeli olduğunu söylüyoruz. İsterseniz buna bir örnek daha verelim; “Provokasyon” nedir, kim yapar provokasyonu ve de nasıl yapar, hiç düşündünüz mü bunu?

Amaç açıktır, ya istenilmeyen bir sonucu engellemek için, ya da, istenilen bir sonucu ortaya çıkarmak için yapılı provokasyon! Bunun için yapılması gereken de gene girdiyi kontrol ederek çıktığı kontrol altına almak olacaktır. Bunu, daha başka bir şekilde, sebep-netice mekanizmasını harekete geçirmek olarak da ifade edebiliriz.

Peki ama biz dedik ki, toplum farklıdır. Toplum söz konusu olduğu zaman sistem mühendisliği olayı bu kadar basite indirgenemez!... Evet, doğrudur bu, ama dikkat ederseniz burada kastedilen-yani “toplum farklıdır” derken anlatılmak istenen- uzun vadeli, esasa ilişkin sonuçlardır. Yani, buradan toplum söz konusu olunca sistem kontrol mekanizması hiçbir işe yaramaz sonucu çıkmıyor. Sistem mühendisliği yoluyla kısa, hatta orta vadeli olarak toplumları da kontrol altına almak mümkündür! Buna karşı yapılabilecek tek şey provokasyon mekanizmasını açığa çıkarmaktır. Ama bunun için de tabi, belirli bir toplumsal gelişmişlik seviyesine ihtiyaç oluyor. **Çünkü, provokasyon ancak duygusal reaksiyonlara-kimliklere hitab eder... Bu nedenle, “provokasyona gelmemenin” tek yolu olayları ve süreçleri rasyonel-bilişsel olarak değerlendirebilmektir...**

İnsan-ve de toplum tabi- çevreyle etkileşim içinde bilinç dışı olarak gelişen duygusal bir alt kimliğe sahip olur. Ama o, aynı zamanda-bütün diğer hayvanlardan farklı olarak-tıpkı ata binmiş jokey örneğinde olduğu gibi, bu duygusal alt kimliğin üzerine oluşan bilişsel bir üst kimliğe de sahiptir. Bu anlamda, “her insan, kendi atına binmiş vaziyette yol alan bir jokeye benzer” demiştik. Belirli bir anda insanların-ve de tabi toplumların davranışları o an iplerin kimin elinde olacağına bağlıdır. Yani jokey mi atı yönetiyor, yoksa at kendi başına karar vererek mi yoluna devam ediyor; soru budur. Bu konuyu daha önce bütün ayrıntılarıyla ele aldığımız için şu an işin ayrıntılarına girmiyorum. Burada bilmemiz gereken şudur: Her durumda, önce bilinçdışı duygusal bir alt

kimlik oluşur, daha sonra da, bunun üzerine, bunu kontrol altına alacak olan bir üst kimlik. **Ama, insanların ve toplumların gelişme sürecinde bu alt kimlik üst kimlik ilişkisi her zaman aynı şekilde işlemez. Örneğin, ergenlik çağında olan bir insan-ya da toplum-henüz daha üst kimliğiyle duygusal alt kimliğini kontrol etmeyi yetişmiş bir insan kadar başaramaz. Çünkü, üst kimliğin gelişmesinde en önemli rolü oynayan önbeyin-prefrontalekortex-ancak ergenlikten sonra gelişmiş haline kavuşur. İşte bu nedenden dolayıdır ki, üst kimliğin bilinç dışı duygusal alt kimliği kontrol altında tutacak kadar gelişme olanağını bulamadığı sürecin bu ön aşamalarında, insanların-ve toplumların- davranışlarını, onların bilinçdışı duygusal alt kimliklerini provoke ederek yönetmek-kontrol altında tutmak mümkündür.**

Çok basit, ya, istenilen bir sonucu elde etmek için, ya da istenilmeyen sonuçları engellemek için (yani çıktıyı kontrol altında tutmak için) girdiyi kontrol altında tutarsınız olur biter!!... Örneğin, eğer birisinin belirli bir tepkiyi vermesini istiyorsanız, onu bu tepkiye yöneltecek şekilde etkilersiniz!... Ya da tabi tersi!... İşte provokasyon olayı bu kadar basittir.

İKİNCİ BÖLÜM: OSMANLI'DAN BU YANA TÜRKİYE'DE TOPLUM MÜHENDİSLİĞİ...

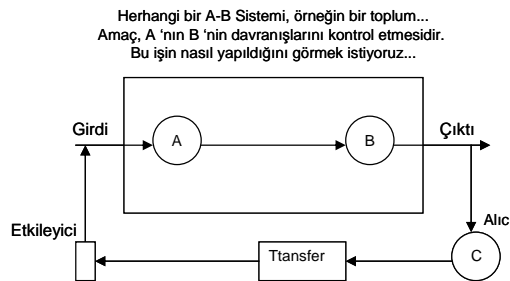
Şimdi soru şudur: Osmanlı'dan bu yana toplum mühendisliği faaliyetinin nesnesi olmuş bir ülkede sistemin tekrar normal işleyiş dinamiklerine kavuşması mümkün müdür? Yani bu durumda ne yapmak gerekir?...

Önce şu soruya cevap arayalım:

OSMANLI NEDEN “BATILILAŞMAYA” KARAR VERMİŞTİ?

Tarihsel devrimler sürecinin fetihçilik diyalektiğine bağlı olarak kurulan Osmanlı Devleti bu dönem sona erince yaşamı devam ettirme mücadelesinde bocalamaya başlar. Sonunda artık iş öyle bir yere gelip dayanır ki, elde olanı koruyarak çevreye uyum sağlayabilmenin (ya da, çevreye uyum sağlayarak elde olanı koruyabilmenin) yolunun sistemi yeniden organize etmekten geçtiğini anlar Osmanlı!...

Özellikle İngiltere, Fransa ve Rusya gibi ülkelerle olan ilişkilerini denetim altına alabilmek için önce kendi davranışlarını (“girdi”) kontrol altında tutması gerektiğini, bunun yolunun da istenilen “çıkıtların” üretilmesini sağlayacak yeni “girdilere” sahip olmaktan geçtiğini farkederek (tekrar aşağıdaki şekle dönüyoruz).

İşte, bütün o, Batı'ya elçiler, öğrenciler falan göndererek “Batı'nın sırrını öğrenme” ve sonrada, “onlar gibi olabilmek için” bu “işe uygun kadrolar yetiştirme” (bu “alıcıların”-şekil- elde ettikleri bilgilere göre sistemi “etkileyerek”- ittihatçılık nedir ki!!- ona yeni bir bilgi temeli kazandırma) çabalarının altında yatan mekanizma budur. Bütün o Jöntürkleri (ve daha sonra da onların takipçilerini) ortaya çıkaran sürecin mantığı budur.

Dikkat ederseniz burada öyle bir “üstün irade” ortaya çıkıyor da, herşeyi o planlayarak toplum mühendisleri falan yetiştirmeye çalışmıyor! Yaşamı devam ettirme mücadelesi içinde sistem kendi varlığını koruyabilmek için el yordamıyla kendine çıkış yolu ararken işin yolu buralara varıyor. Sistem, kendi varlığını devam ettirmenin yolunun pozitivist toplum mühendisleri yetiştirerek onların önerilerini uygulamaktan geçtiğini keşfediyor!...

Peki, neden pozitivism, neden başka birşey değil de toplum mühendisliği?

Çok basit! İşin görünen en kestirme yolu buydu da ondan! Hani o, “geri kalmışlığın nedenlerini bulmak”, “Batı’yı keşfetmek” için Batı’ya gönderilen ajanlar (Jöntürklerin çoğu bu amaçla, Batı’ya gönderilen Osmanlı’nın elit tabaka çocuklarıydı) vardı ya, bunlar Paris’e, Londra’ya falan gidip sokaklarda şık kıyafetli insanları, piyano çalan bayanları vb. görünce “tamam” diyorlardı “bulduk bu işin sırrını”; “ancak onlar gibi olmaya çalışarak bu işi başarabiliriz”!! Batılılar gibi giyinmek, piyano çalmak, yabancı dil bilmek falan yani! Hele bu ara bir de “modern toplum bilimi” olarak lanse edilen “pozitivist sosyolojiyle” tanışma fırsatını bulmuşlarsa, “tamam bu iş bitti” havasına giriyorlardı!...

Öyle, Batı toplumlarının tarihsel gelişme süreciymiş, onlar birkaç yüz yıldır devam eden belirli bir sürecin sonunda o günkü seviyelerine ulaşmışlar... bunlar önemli değildi pozitivist anlayışa göre! “O an’ın içinde varolan gerçeklikten” yola çıkmak yetiyordu!...

Eğer, “bütün bilimler içinde en gelişmiş bilim olan sosyoloji bilimine” (bu ifade Comte’un) vakıfsanız (yani, “sosyoloji bilimi” aracılığıyla Batı toplumlarının o anın içindeki işleyiş yasalarını biliyorsanız) sahip olacağınız bu bilgileri kullanarak gelişme düzeyi daha geri olan başka toplumları da belirli bir toplumsal mühendislik faaliyetiyle aynı şekilde dizayn edebilirsiniz!... İşte size Osmanlı aydınlarının ve Devlet Sınıfı elitlerinin arayışta bulamadıkları “devrimci” çözüm! Devleti-varolan sistemi- kurtarmanın çarelerini arayan Osmanlı elitlerini pozitivism ve toplum mühendisliğine sarılmaya götüren kurtarıcı formül budur!...

Bugünkü “halkın devrimci öncüleri”nin öncüleri nasıl ortaya çıktı?...

Dikkat ederseniz burada belirleyici iki unsur var. Birincisi; pozitivism sadece o anın içinde varolanla ilgilenmesi. İkincisi de; toplumsal mühendislik faaliyeti yoluyla “hastayı” iyileştirmenin-onu “kurtarmanın”- mümkün olduğunu söylemesi. Yani öyle, toplumsal değişim için süreç içinde ortaya çıkan belirli bir sivil toplumu falan gerekli görmüyordu pozitivist felsefe!... Kökeni, niteliği ne olursa olsun, belirli bir anın içinde “değişim taraftarı” olan “halkın devrimci öncüsü” bir kadronun varlığı yetiyordu ona!... Eğer bu insanlar-kültür ihtilalcisi bu öncü kadro- bütün diğer silahlar içinde en güçlü silah olan “bilimi” de ellerine almışlarsa, o zaman bunların yapamayacakları hiçbir şey kalmıyordu geride!.

“Hayatta en hakiki mürşid ilimdir” sözü ne anlama geliyordu?...

Kemalizmin “hayatta en hakiki mürşid ilimdir” sloganını bir de bu açıdan ele alın isterseniz!! Ya da, M.Kemal’in o meşhur deyişine bir de bu açıdan bakın: “Ben neden

halkın seviyesine incekmişim ki” diyor M.Kemal, “önemli olan bilimin önderliğinde onları benim bulduğum seviyeye çıkarmaktır; ben bu seviyeye ulaşana kadar az mı emek sarfettim”!...

İnsan bu sözleri işittikten sonra daha iyi anlıyor o “göbeğini kaşıyan adam”, ya da, “cahil halkla okumuş bir insan nasıl olur da aynı oy hakkına sahip olurlar” sözlerinin anlamını!... “Türkiye’de Pozitivizm, özünde, statükoyu-sistemi- korumak amacıyla, Devletçi elitlerin dinin yerine “bilimi” koyarak yaptıkları bir toplum mühendisliği faaliyetidir” sözü boşuna edilmiş bir laf değildir (ama daha sonra göreceğiz, madalyonun “reaksiyona” dayanan bir yüzü daha var bizde)!...

Peki, eğer ortada değişimi gerçekleştirecek (belirli bir üretim ilişkileri sistemini temsil eden) Devletin dışıda oluşmuş bir sivil toplum yoksa (zaten buna müsaade edilmemişse) ve amaç sadece “çağa uydurup modernleştirerek” varolan Devletçi sistemi “kurtarmaksa”, kim isterdi bunu en çok, “Devletin asıl sahibi” olan o elitler değil mi! Olay bu kadar basittir!... Bütün o jöntürk “devrimciliğinin” özü işte tam bu noktada- burada yatar!...

EMPERYALİZM VE KÜLTÜR İHRACI OLAYI...

Tencere yuvarlanıyor kapağını buluyordu! Yani, alan memnundu satan memnundu! Satan da (yani Batı’lı ülkeler de) memnundu bu işten; çünkü kültür ihtilali anlamına gelecek bu türden bir “değişim”, herşeyden önce, Batı kültürünü benimsemiş yerli bir kadronun yetişmesi anlamına gelecekti. Yani öyle Hindistan’da falan olduğu gibi dışardan ithal edilen sömürgeci kadrolara gerek kalmayacaktı! Hani derler ya, “Osmanlı hiçbir zaman sömürge olmamıştır” diye! Osmanlı, “baticı-devrimci” denilen yeni tipten “yerli-millî” toplum mühendisi kadroların yönetiminde yeni bir sürece giriyordu!... (buradaki “yerli-millî” kavramının altını kasten çizdim! Çünkü, bugün topyekün bir “restorasyonla” daha öncekinin zıttı-yeni tipten “yerli-millî” insan yetiştirmeyi amaç edinen reaksiyoner bir toplum mühendisliği faaliyetiyle daha karşı karşıyayız!! Öyle ki, bir önceki operasyonun “yerli-millîlerinin” “gayrı millî-hain” ilan edildiği tersinden bir millileşme süreci bu da!... Tam küreselleşme falan derken bu sefer de negatif bir “yerli-millî” kuyusuna düşmek üzereyiz!!...)

Osmanlı’nın “devrimci” elitlerinin pozitivizmi keşfiyle Batı’lı emperyalist ülkelerin kültür ihracının birbirine paralel olarak gelişmesi ne kadar ilginç değil mi! Emperyalizmi bize (“solculara”) hep “sermaye ihracı” olarak öğrettilerdi!! Halbuki emperyalizm aynı zamanda bir kültür-ideoloji ihracı olayıydı da!...

“Batılı ülkeler” denilen ülkeler Osmanlı’ya göre toplumsal gelişme basamağının daha üst seviyelerinde olan kapitalist ülkelerdi. E, bu ülkelerde yetişen biliminsanları- herşeyden önce de modern pozitivist sosyologlar- bu gelişmenin hangi toplumsal yasalara göre gerçekleştiğini de bulup çıkarmışlardı ortaya. O halde, Osmanlı aydınlarına düşen, tıpkı doğa bilimlerinde olduğu gibi bu bilgilere sahip çıkarak- bunları kullanarak- yapılacak toplum mühendisliği faaliyetiyle içinde yaşadıkları toplumu değiştirmek, “muasır medeniyet seviyesine çıkarmak” oluyordu! Hem sonra, ne demekti, “hayatta en hakiki mürşit ilim değil mi idi”! Peki ne yapacaktın bunun için? Önce, içinde yaşadığın o “geri kalmış toplumun” bilgi temelini-yani kültürünü- değiştirecektin!... Çünkü, başka türlü “istenilen sonuçları” üreten bir sistem haline getiremezdin onu!... “Geri kalmışlık” bir sonuç idiye eğer, bunun nedeni sistemin sahip olduğu İslam kültürüne dayalı o geleneksel bilgi temeli olmalıydı! Bunu söküp atıpta bunun yerine Batı kültürüne dayalı yeni bir bilgi temelini oturtabildin miydi ya bütün mesele kendiliğinden hallolacaktı!... Bu durumda bütün yapılacak iş, yukardan aşağıya doğru Devlete bağlı-Devletçi bir kapitalizm yaratarak “sistemi Batılılaştırıp modernleştirerek-çağdaştırmaktan” ibaretti!

(Burada bir parantez açma ihtiyacını duyuyorum. Pozitivist burjuva devrimcileri-ve de “solcular”- hep asıl suçlunun din-İslam olduğundan, bu nedenle, önce bu engelin aşılması gerektiğinden bahsederler!... Doğru mudur bu?... Yani bütün suçlu din ve İslam mıdır? Batılı ülkeler Müslüman olmadıkları için mi gelişebilmişlerdir!? Bakın, lafı hiç uzatmayacağım! Önce şu gerçeğin bir altını çizelim; hangi İslam? Tasavvuf erenleri atalarımızın İslam’ı mı, yoksa bir sınıflı toplum gerçeği haline gelerek Devlete mal olan-Devletçi bir ideoloji haline gelen İslam mı? Bakın size iki adres vereceğim. Bunlardan birisi-linkler- bu konudaki kendi çalışmalarına ilişkin; diğeri ise, sayın Ahmet Yaşar Ocak’ın “Osmanlı Toplumunda Zındıklar ve Mülhidler” isimli muhteşem eseri... Bence önce bu çalışmalara bir göz atın, ondan sonra bu konuda bir karar verirsiniz!...) <http://www.aktolga.de/m37.pdf> <http://www.aktolga.de/m25.pdf> ...

İşte, son iki yüz yıldır (daha öncesini bir yana bırakıyorum) yaşadığımız sürecin mantığı budur. Peki, bütün bu olup bitenlerin nedeni ne oluyordu? Tek bir neden vardı ortada: Varolan Devletçi sistemi muhafaza edebilmek (biliyorsunuz, buna “Devleti kurtarmak” da deniyordu!) İşte ol hikâye bundan ibarettir!... Bugün olup bitenler de bundan bağımsız değil aslında! Aynı Devletçi ideoloji ve RUH bu sefer de reaksiyonerdinci bir biçimde karşımıza çıkıyor. Olay budur!...

Konu Türkiye’de sınıf mücadeleleri olunca olay tamamen değişiyor!

Çünkü bizde tarihsel gelişim süreci Batı’dakinden çok farklı idi. Bu nedenle, burada artık Batı toplumları için kullandığımız o klasik şemalar da hiçbir işe yaramıyordu! İlkel komünal toplumdaki köleci topluma, sonra feodal topluma, oradan da kapitalist topluma ve sosyalizme!... Yok işte, böyle değildi bizde! Böyle olmadığı için de bizdeki “baticı aydınların” bütün ezberleri bozuluyor, içinde yaşadıkları topluma yabancılaşarak bir türlü onu kavrayamıyorlardı!...

Bir kere söze, “Batı gibi olmasa da Osmanlı da feodal bir toplumdur” diye başladığınız an iş bitiyordu zaten!... Çünkü Osmanlı hiçbir zaman feodal bir toplum haline gelememişti. Evet, Kanuni’den sonra içine girilen yeni süreç, o Celali İsyanları falan derken belirli bir derebeyleşmeyi bizde de beraberinde getirmişti; hatta işin ucu ta o “Sened-i İttifak’a” kadar gelip dayanmıştı. Ama; birincisi, bunun feodalizmle alakası yoktu, ikincisi de, 1800’lerin başında o “devrimci” Sultan II.Mahmut zaten bütün bu gelişmelerin hepsinin köküne kibrit suyu ekmişti!! **Yani bizde “feodalizme karşı” en etkili mücadeleyi veren bizzat Devletin kendisi idi!... Sen şimdi tutupta, Batı’yı örnek alarak, burjuva devrimciliğe ölçü diye bizdeki “anti-feodal” mücadeleyi aldın mıydı ya, bu durumda otomatikman Devletle aynı safa düşüyordun!... O zaman ne kalıyordu geriye, “Devleti modernleştirmek” adına Devlete bağlı bir kapitalizm yaratmak için Devletçi bir toplum mühendisliği faaliyeti!... İşte, Genç Osmanlılar, Jön Türkler, Birinci-İkinci Meşrutiyet derken, “burjuva devriminin zaferini” simgeleyen Kemalist devrim böyle gerçekleşir ve aslında bir Osmanlı Cumhuriyeti olarak Türkiye Cumhuriyeti böyle kurulur...**

(Bitti mi? Ya bizler, Cumhuriyet dönemi “devrimcileri-solcuları”, biz nereden çıkıp geliyoruz?... Benim sitenin “Önsözünü” bir kere daha okumanızı öneririm!... http://www.aktolga.de/pref_turk.html)

“Baticı-solcu” aydınların tarihe bakışı!...

Tabi hal böyle olunca, bu mantığa göre 1950 Demokrat Parti hareketi de “bir karşı devrim” hareketi olacaktır! Sonra, “27 Mayıs Devrimi”, derken “karşı devrimci Demirel” dönemi ve 1971’in 12 Mart’ı... yani “8-9 Mart Devrimci hareketinin” bir “karşı devrimle” bastırılışı! Sonra

da zaten dışa açılma, Özal düşmanlığı falan derken günümüze geliriz. Bir yanda “karşı devrimci” AK Parti, diğer yanda ise ulusalcı-devrimci Kemalist-solcu cephe vardır ortada!! Bunlara şimdi bir de “Paralelciler” eklendi!! Mantık budur, Türkiye siyasetine bakış budur! En “solcusundan” en sağdakine kadar “Cumhuriyet aydınlarının” tarihimize, tarihsel gelişme sürecimize bakışını belirleyen mantık budur. Bir yanda, tarihsel olarak “ileriye temsil eden” kerameti kendinden menkul bir ulusalcı-devrimci toplum mühendisleri cephesi vardır, diğer yanda ise, tarihsel olarak “karşı devrimi”, “geriye doğru gitmeyi” temsil edenler!... E, sen gel de şimdi bu topraktan bir ürün bekle!...

Bu toprakta yetişen “Türkiye solu” da ona göre bir “sol” oluyordu!

Hal böyle olunca tabi (bu mantığa göre), ülkede kapitalizmle birlikte gelişen “işçi sınıfı hareketinin”, “solun” da, “tarihsel olarak geriye temsil edenlere” karşı “ulusalcı-ilerici-Atatürkçü” cepheyle işbirliğine-ittifaka yönelmesi kaçınılmaz oluyordu!! Amaç, üretim araçlarının mülkiyetinin devlete ait olduğu bir düzeni gerçekleştirmek olunca, bu amaca giden yolda aşağıdan yukarıya doğru bir kapitalizmin gelişmesine karşı olan Devlet Sınıfıyla, “düşmanımın düşmanı dostumdur” mantığıyla ittifak içinde olmak son derece normal hale geliyordu. Ortada üretim araçlarının büyük çoğunluğuna sahip bir Devlet varken, eğer sen de zaten son tahlilde daha katı Devletçi bir düzenin peşindeysen, neden karşı çıkacaktın ki bu Devlete! “Sınıf düşmanının” burjuvaziye karşı burjuva düşmanı bu Devletle elele verirdin olur biterdi!!... Alın işte, şimdiye kadar Türkiye’de “solculuk” denilen şey bu olmuştur!...

İşte, Türkiyede ortaya çıkan bütün “sol hareketlerin” daha doğmadan ölmesinin, Devlet Sınıfının yedek gücü olan halktan kopuk kendine özgü Devletçi bir “sivil toplum” hareketi haline gelmesinin nedeni budur, bu anlayıştır!...

Devlet Sınıfı açısından olay son derece basittir! Onun için, kendi diyalektik inkârına, yani burjuvaziye-Anadolu kapitalistlerine karşı mücadelede “istenilmeyen sonucu” (burjuvazinin devleti ele geçirmesini) engellemede kullanacağı bulunmaz bir nimettir “sol”! Gelişen kapitalizmle birlikte ortaya çıkan burjuvazi-işçi sınıfı çelişmesini “solu” kendi safına alıp destekleyerek, hatta yer yer onu ortak düşman olan burjuvaziye karşı kışkırtarak kullanmak bulunmaz bir nimettir!...

Tabi burada hemen akla şöyle bir soru geliyor: Peki onlar-yani “solcular” göremiyorlar mı bütün bunları, nasıl oluyor da bizde “sol” Devletle-Devlet Sınıfıyla bu düzeyde bir işbirliğine girebiliyor?... Bu nokta çok önemli.

İki neden çıkıyor karşımıza: Birincisi, iç dinamikle, Türkiye’de kapitalizmin gelişmesi süreciyle ilgili. Yukardan aşağıya gelişen Devletçi kapitalizm Devlete bağlı işyerlerinde çalışan Devletçi-özelleştirmelere karşı- bu anlamda “burjuva düşmanı-solcu”, ama gerici bir “işçi aristokrasisi” kitesini de beraberinde getiriyordu!

Ama sadece bu da değil, bir de dış etken vardı işin içinde, 20.yy’ın “sosyalist devrim” anlayışı vardı! Bizim gibi ülkeler için düşünülen ve uygulamaya konulan, “sırtını sosyalist sisteme dayayarak kapitalist olmayan bir yoldan sosyalizme ulaşma” anlayışı vardı. Bu tür bir devrim anlayışıyla Devletçi-solcu işçi hareketi arasında kurulan derin ideolojik bağlar Türkiye’de de etkili oluyordu!

Evet, şimdi artık ortada sosyalist sistem falan kalmadı ama, ülkede gelişen burjuva devrimci süreç eski Devletçi düzeni tehdit eder hale geldiği için, kendi varlığı da bu eski Devletçi düzenin devamına bağlı olan Devletçi sol Devlet Sınıfıyla-Kemalizmle olan ittifakın sağlam

bir unsuru olma özelliğini hala devam ettiriyor! Siyasi olarak işçi hareketini temsil etme hakkı bu tür bir “solun” elinde olunca da tabii, işçi sınıfı içinde geri kalan kesimin sesi duyulmaz oluyor. İşçi sınıfını temsilin patenti bur tür bir “solun” elinde olunca gerçek işçi hareketi temsil problemiyle karşılaşılıyor. Yavuz hırsızın ev sahibini bastırması hesabı, işçi sınıfının da önce, kendisine rağmen onu temsil eden bu Devletçi solun etkisinden kurtulması gerekiyor.

BİZ KİMİZ, NEDEN KENDİMİZE BENZERİZ...

Bütün mesele tarihe-yani sınıflı topluma geçiş diyalektiğinde yatıyor demiştik! Türkler, göçebe bir toplumken, fetih yoluyla yukardan aşağıya doğru devlet kurarak tarihe girmişlerdir. Bizim sınıflı topluma-medeniyete geçişimiz konar göçer geleneklerimizin, yani tarihsel olarak oluşmuş toplumsal DNA larımızın (kültürel bilgilerin-yaşam bilgilerinin) Batı toplumlarında olduğu gibi toprağa yerleşerek tarımsal üretime başladıktan sonra, üretim süreci içinde, yeni üretim ilişkilerine uygun olarak değişmesiyle olmaz; fetihçiliğe bağlı olarak içine girilen yeni yaşam koşullarının zorlamasıyla, eskilerinin-mevcut bilgilerin- üzerine bazı yeni bilgilerin ilave edilmesiyle (öğrenerek) gerçekleşir. Çevreye-yeni koşullara uyuma bağlı olarak, bazı toplumsal genler pasif hale getirilirken, bazıları da ortaya çıkan yeni durumları-bilgileri de-kodlayacak şekilde geliştirilirler. Yani, tarihe barbarlığın yukarı aşamasından girmiş yerleşik toplumlar gibi, yeni bir üretim süreci içinde yeni üretim ilişkileri yaratan, yeni yaşam tarzını bu ilişkiler içinde üretilen bilgilere göre gerçekleştiren bir toplum değiliz biz. Bu yüzden de bugünün içinde geçmişin nasıl yaşadığına-varolduğuna ilişkin çok özel bir örnek teşkil ederiz. Bizde hala binlerce yıl öncesine ait bazı toplumsal genler (yaşam bilgilerini ihtiva eden nöronal programlar) aktif halde olduklarından, bugünün yaşamını üretirken, farkında olmadan, bunu geçmişten kalan mirasa uygun olarak yerine getiririz. Bu genler çok değişik biçimlerde güncelleşmiş, “modernleşmiş” bilgileri üretiliyor görünseler de, görünüşün biraz altına inince hemen “bizi bize benzeten” özelliklerimizi görürüz!

“Geleneklerimize uygun Türk tipi Başkanlık Sisteminden” bahsediliyor, neyin nesidir bu, bunu hiç düşündünüz mü? Nedir bizim geleneğimize uygun Başkanlık Sistemi, Sultanlık değil mi?

Soruyorum, bu bir polemik yapma hevesi, ya da mesnetsiz bir “Tayyip düşmanlığı” olayı değildir, var mı bizim başka bir geleneğimiz?... Eğer aşiret dönemindeki “demokrasiden” “Toy” geleneğinden bahsediyorsanız, o başka; o zaman bugünkü gibi bir sınıflı toplum değildik ki!... Bizde sosyal sınıflar ancak Devletleşmeyle birlikte şekillenirler... Sen şimdi tutup modern kapitalist bir toplumda (zaten hala bir köşede durmakta olan) o eski DNA ları “yerli milli” olan budur diyerekten aktif hale getirmeye kalkarsan (!) bunun adı nedir biliyor musunuz, “muhafazakar” tipten bir Kemalizmdir; başka türden bir toplum mühendisliği olayıdır!... <http://www.aktolqa.de/m50.pdf>

Alın Osmanlının “Batılılaşma” serüvenini, “Batılılaşınca” niteliksel olarak değişmiş mi oluyordu Osmanlı? Hayır! Örtünün altındaki gövde gene aynı gövde idi. Peki, adına “Cumhuriyet” deyince değişti mi? Hayır! Ne değişiyor peki bu şekilde? Eski toplumsal DNA larda köklü bir değişikliğe gidilmeden (zaten bu öyle istemeyle falan olmaz!), bunların üzerinde oynanarak bukalemun gibi çevreye uyum sağlanılmaya çalışılıyor, biçim değiştiriliyor, “çağa uyum sağlanıyordu”! Devletin yapısına ilişkin olarak İslam Medeniyetinden alınan bazı genler pasif hale getirilirken, bazı başka genler aktif hale getirilerek Batılı görünüme sahip bir devlet yapısı oluşturuluyordu. Yani, eski elbise çıkarılarak mevcut yapıya yeni bir elbise giydiriliyordu! O kadar!...

Bizim “ulusumuz” bile bir toplum mühendisliği olayıdır!...

Batılı bir devlet olmuştuk ya, artık (!) bu “Batılı Devlete” uygun bir ulus yaratmak da gerekiyordu!... Yukardan aşağıya bir kapitalistleşme, yukardan aşağıya doğru örgütlenecek yeni bir toplum düzeni... ve gene yukardan aşağıya doğru yaratılan bir “ulus”!... Varsın kapitalistleşsindi toplum, fabrikalar kurulsun, insanlar iş gücü sahibi olsunlardı, Batıda nasıl oluyorsa bizde de öyle olsun. Korkacak ne vardı bunda, önemli olan Devletimizin “muasır medeniyet seviyesine erişmesi” değil mi idi!?... İşte Devletçi sistemin kafası böyle çalışıyordu!...

Bütün bunlar görünüşte muazzam değişikliklerdi tabi! Osmanlının, küllerinin altından bir yeniden doğuşu gibiydi adeta! Ama dikkat ediniz, bütün bu işler yapılırken bir şeye-“Devlete”- hiç dokunulmuyordu! “Baticı” elbiseyi üstünden çıkarıverin, hemen “kralın çıplak” olduğunu görürdünüz! Çünkü o hala Osmanlının kutsal Devleti idi! Ve tabi etrafındaki “tapınak şövalyeleri” birlikte (şimdi onlara “M. Kemal’in askerleriyiz”e ek olarak “troller ve trolçeler” deniyor!!)...

DEVLET VE BİREY

Burada çok önemli bir nokta var: Neden bizde hep “Devleti korumaktan, ya da kurtarmaktan” bahsedilir? Sadece Osmanlı’da da değil, bugün halâ Türkiye Cumhuriyeti’nde bile, azıcık sıkışsak, neden hemen, “ne olacak bu Devletin hali”, ya da, “Devleti nasıl kurtaracağız” diye düşünen birileri çıkar ortaya? Hep “korunmaya muhtaç bir Devlet” vardır ortada!! Ve de onu “koruyanlar”, “kurtaranlar”!!... Herşey bu uğurda yapılıyor. Darbeler bunun için yapıldı, muhtıralar bunun için verildi... Bugün bile hala, “Devletin tehlike altında olduğu” söylemi siyasetin köşe taşı oluşturuyor!... Bu neden böyledir, nedir bu işin tarihsel, toplumsal temelleri? “Sağcısıyla”, “solcusuyla”, “demokratiyle”, “ilericisi” ve “gericisiyle” bütün Cumhuriyet aydınlarını içine alan bu ruh halinin esası nedir, nasıl bir kültürel miras yatıyor bunun altında?

Kentten çıkma Batı toplumlarında birey ve toplum önce gelir, devlet sonra. Devlet, bu zemin üzerinde oluşur; çünkü, elementlerini bireylerin oluşturduğu sistemin merkezi varoluş instanzıdır devlet. Birey ise, üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip olarak, kendisi için üretim yaptığı için bireydir. Sosyal sınıfların ortaya çıktığı temel de budur zaten. Toplum, üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip olanlar ve olmayanlar olarak ikiye bölündüğü zaman, sınıflı toplum da oluşmuş olur. Devlet de, bu yeni durumu, dengesizlik üzerine kurulu bu yeni “dengeyi” muhafaza etmenin aracı olur. Bu yüzden, mülk sahibi sınıflar lehine oluşan “dengeyi” koruyan kamu gücü olduğu içindir ki, onun “egemen sınıfın baskı aracı olduğu” söylenir.

Osmanlı devletinin ve toplumunun oluşumu ve yapısı ise bambaşkadır.

Kuruluştan önceki dönemi düşünelim: Göçebe, çoban (“konar-göçer”) bir aşiret vardır ortada. Burada insanları bir arada tutan bağ esas olarak aşiret bağıdır (yazılı olmayan “kan-anayasası”dır). Evet, bir çoban da kendisi için üretim yapmaya başlamıştır, ama o henüz daha Batılı anlamda bir birey değildir. Kendi varlığını birey olarak oluşturamaz. İçinde bulunduğu toplumla-aşiretle birlikte vardır o. “Ben” yoktur. “Ben”, toplumdur, aşirettir henüz. Birey, aşireti varsa varoluş hakkı olan bir varlıktır, o kadar!...

Sonra, içinde Batı’daki anlamda bireylerin oluşmadığı bu aşiret toplumu fütuhata girişiyor, ve “Devlet” haline geliyor. Bu durumda, yeni oluşan toplum ve Devlet, Batı’daki gibi, elementlerini bireylerin oluşturduğu bir sistem değildir. Sistemin mantığına göre birey hala yoktur ortada, çünkü özel mülkiyet yoktur. “Mülk Allah’ındır”. Allah adına mülke tasarruf yetkisi ise, “Tanrı’nın yeryüzündeki gölgesi” sayılan “Devletin” başına aittir. Osmanlı sisteminin elementleri, üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip olarak, kendisi için üretim yapan “birey”ler değildir. Osmanlı’da, “Allah adına” da olsa, mülk sahibi gibi görünen tek

“kişi” merkezi temsil eden Sultandır. Tek “birey”, kendisi için, kendiliğinden varolan tek kişi o dur (Ama onun, yani Sultan’ın „birey „olarak „varlığı“da, Batı’daki gibi, üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip „özgür“ bir birey olmasından kaynaklanmaz. O, “Allah’a ait olan mülkün”, onu temsilen sahibidir. Yani gene Batı’ daki anlamda „özgür bir birey“ yoktur ortada!) **Diğer insanlar, birey-vatandaş olmayıp, kendi varlıklarını toplumu temsil eden bu Devletle birlikte oluşturabilen, Devlet ve toplum varolduğu için, onunla birlikte varolan “Reaya-sürü-kul insanlardır.** Bu durumda, bireyin olmadığı bir toplumda, Batı’daki anlamda bir “sınıf”tan da bahsedilemez!

Peki Osmanlı Toplumunu Osmanlı’nın kendisini ifade ettiği gibi “sınıfsız” bir toplum mu idi?

Hayır tabii! Osmanlı Toplumunu da sınıflı bir toplumdur. Ama buradaki sınıflar Batı toplumlarındakilere benzemezler. Önce Allaha, sonra da onun adına Sultana ait olan “mülkiyete tasarruf yetkisine” sahip yönetici bir Devlet Sınıfıyla, hiç bir hakka-hukuka sahip olmayan “Yönetilenlerden” oluşur Osmanlı Toplumunu.

Göçebe-barbar bir aşiret toplumunun fütühat yoluyla Devletleşerek sınıflı toplum haline gelişiyle, kentten çıkma toplumların sınıflı toplum haline gelişleri tamamen farklı şeylerdir. Birinci durumda aşiret toplumu bireylere ayırışmadan sınıflaştığı için buradaki “sınıflılık” aşiret yapısının adeta donarak farklılaşmasıyla ortaya çıkar. Fütuhata yöneten ve ondan aslan payını alan “Yönetici Sınıf” (toplumun çobanları), Tanrı adına mülkün de sahibi olduklarından devletin vergi gelirlerine de el koyarlar. “Yönetilen” sınıf ise “Reayadır” (yani “sürüdür”)!)

Osmanlıdaki “Devlet Sınıfı” kavramının Batılı anlamda bürokratlarla hiçbir benzerliği yoktur!...

Çünkü, birey olarak birer “hiç” olan “kullardan” oluşur bu Devlet Sınıfı. Tek varlık nedenleri de Sultana sadakattir. Hak hukuk vs. bunların hiç yeri yoktur bu sistemde. Sultanın bir işareti yeter kellelerin uçması için. **Burada Devlet, adeta sınıflaşarak donup kalmış bir aşirettir halâ (Devlet içindeki Devlet).** Devlet anlayışı, özel mülk sahibi bireylerden oluşan bir sınıfın egemenliğini sürdürmek değildir. Devlet Haktır! Bütün toplumun kutsal temsilcisidir! Onun kutsallığı Hakkı temsil etmesindedir. Böyle bir toplumda kendi başına birey diye birşey olamaz. Ancak Devlet varsa onun kulu-kölesi, ya da çobanın sürüsüne ait bir koyun olarak birey vardır!...

Hani derler ya “kılıfına uydurmak” diye, bu toplumda görünüşte mülke sahip olmanın bütün çeşitleri vardır; ancak bunların hepsi o “sınıfsızlık”, “mülkün Tanrıya-Devlete ait olması” kılıfının içinde, bu çerçeveye uydurularak bir anlama sahip olurlar. Önemli olan içerik değildir, o çerçevedir.

Bazıları sağında solunda “derin devlet” arıyorlar! Derin devlet işte bize tarihsel olarak kalan bu çerçevedir-“Devlet” anlayışıdır. “Solcusunda” da aynıdır o anlayış, “sağcısında” da. Çünkü “burjuvası” da vardır bu Devletin “işçisi” de! Önemli olan o “ruha” sahip çıkmak, kendi varlığını o ruhun içine sığdırabilmektir. Bu ruh da nereden çıktı mı diyorsunuz! O ruh atalarımızdan bize kalan ve bilinç dışı olarak bütün varlığımızı kuşatan kültürel mirastır. Toplumsal hafızada nesilden nesile aktarılacak günümüze kadar gelen bilgidir-yaşam bilgisidir. İçinde Osmanlılık, İslam, ya da Batıcılık da olsa özünde değişmeden donup kalmış bir aşiret ruhudur!

Bir nokta daha! Bu mirasın, bu ruhun bugün hala ayakta kalmasını sağlayan, ona maddi temel teşkil eden şey ise Devletçiliktir, Devlet mülkiyetinin kutsallığı anlayışıdır. Onun içindir

ki, özelleştirmeye karşı çıkılıyor. Onun içindir bu, “satıldık, öldük, bittik, mahfolduk” çığılıkları! (Ve ben de inadına bu yüzden „özelleştirme” diye bağırıp duruyorum!!...)

EN KRİTİK NOKTA, “ANCAK KENDİ KARŞITINI YARATARAK VAROLABİLİRSİN”!...

Peki, tarihsel toplumsal Çobanımız-Yönetme uzmanı-toplum mühendisi Osmanlı artığı o Devlet Sınıfının bütün o “Yönetme ve Kontrol Mekanizmalarına” rağmen, yani, istenilmeyen sonuçları engellemek için başvurduğu bütün o tedbirlere, “negatif feedback” çabalarına rağmen, nasıl olmuştur da, yukardan aşağıya o “Batılılaşma” süreci, kendi inkârı olan bir Anadolu sivil toplum potansiyelini-Anadolu kapitalizmini yaratabilmiştir? Ucu, bugüne kadar uzanan bu diyalektik nasıl bir diyalektiktir?

Olayı çözdükten sonra, tabi herşey çok basit görünüyor! Ama o “çok basit” olanın anlaşılabilmesi için yıllar geçti! Cevap şöyle:

Ortaçağ Avrupasında feodaller kent toplumu olarak sivil toplumu nasıl yarattılsa, bizim Batıcı Devlet Sınıfımız da, Anadolu sivil toplumunu gene aynı şekilde, aynı diyalektiğe tabi olarak yaratmıştır!

Örneğin, Ortaçağ’da bir kentin kurulması olayını ele alalım. Bir feodal bey neden kent kurucu oluyordu? Feodalizmle, kapitalizmin ana rahmi kent arasındaki ilişki ne idi? Feodal bey, bir kenti kurarken kendi ipini çektiğinin farkında değil miydi? Ya da, kenti kurarken, intihar etmek için, kendini yok etmek için mi yapıyordu bunu? Tabii ki hayır! O an onun tek düşündüğü kendi çıkarı idi. Kent kurulacak, ticaret gelişecek, o da bundan yararlanacaktı. Pazardan vergi alacak, kendi tüketim ihtiyaçlarını daha kolay temin edecekti vs. Bir de tabi, sistemin kendi içindeki çelişkiler açısından, köylülerin-serflerin, yani kendi karşıtlarının dışında, onlara karşı kendisini güçlendirecek, onlara bağımlı olmaktan kurtaracak, altın yumurtlayan bir tavuk gibi, sırf kendisine tabi bir alternatif, bir çıkış yolu olarak görüyordu onu. İşte, kendi “inkârını” yaratma olayı budur.

Başka bir örnek verelim. Burjuvaziye ele alalım. Bugün burjuvalar “araştırma-geliştirme” çalışmalarına milyarlarca dolar yatırıyorlar. Neden? Yeni bilgilerin üretilmesine yol açarak, bu bilgileri kullanıp, rekabette üstte kalabilmek, daha çok kâr elde edebilmek için değil mi... Ama her yeni bilgi, pratikte, üretici güçlerin biraz daha gelişmesine yol açıyor. Ve giderekten o hale geliyor ki, kapitalistler, daha çok kâr elde edebilmek için, işçilerin yerine mümkün olduğu kadar makineleri, robotları kullanmaya başlıyorlar. Başlangıçta müthiş birşey bu tabi! Ne grev var, ne hasta olmak! Her bir robot, altın yumurtlayan bir tavuk onlar için! Ama bir düşününüz şöyle, nereye gidiyor bu işin sonu diye! İlerde, işçilerin yerini büyük ölçüde robotlar aldığı zaman nasıl kâr elde edecek kapitalist! Kâr olayı, işçinin sırtından kazanılan artı değerle ilgili birşey değil midir, işçilerin yerini robotlar alınca kâr da ortadan kalkar! Kâr olmayınca da kapitalist olmaz! Kapitalizm kendi inkârını yaratmaktadır. Modern komünal topluma giden yol işte böyle inşa ediliyor!...

Tekrar Osmanlının ve Cumhuriyet Türkiyesinin Batılılaşma sürecine dönüyoruz. Evet, nasıl olmuştur da bu süreç zamanla kendi diyalektik inkarı olarak bir Anadolu kapitalizminin ortaya çıkmasına neden olmuştur?

Burada, birbiriyle içiçe olan ve birbirini tamamlayan iki süreçle karşılaşırız. Bunlardan birincisi açıktır:

Batı kültürüne göre yeni insan tipleri ve yeni bir toplum yaratılmaya çalışılmaktadır. Bu demektir ki, yeni insan tipleriyle yeni bir yaşam biçimi yukardan aşağıya doğru topluma egemen kılınacaktır. Bu amaçla sistemin içinde Batıdakilere benzer

kurumların-yapıların oluşturulmasına çalışılır. Meşrutiyetin ilanı, Tanzimat Fermanı, Parlatentonun oluşması, okulların, üniversitelerin, bankaların kuruluşu, Batıdakilere benzer yeni yasaların çıkarılması vs. bütün bunlar hep tepedeki batıcı Devlet Sınıfı unsurlarının yeni bir sistem yaratabilmek için başvurdukları etkinliklerdir. Bu "toplum mühendisi" atalarımızın amacı kavanozda insan yetiştirerek kendilerine uygun bir halk-ulus yaratmaktır. Ama bakın bu süreç pratikte nasıl işliyordu; Şerif Mardin'i dinliyoruz:

"Bunlar, sivil kurumların Türkiye'de bulunmadığının ve bunun da kendilerini, fikirlerini tatbik imkanı az olan sosyolojik bir yapı ile karşı karşıya bıraktığının farkındaydılar. Bundan dolayı gerek ittihatçılar, gerek Kemalistler bu ara'yı temsil edecek kurumları (bankalar vs.), sınıfları (ticari ve endüstri burjuvazisi) ve yasaları (Cumhuriyetin Medeni Kanunu ve Ticaret Yasaları) temellendirmeye çalıştılar. İlginç olan ve kurumsal sosyolojinin üzerinde durması gereken gelişme, "sivil toplum" kurucu olarak tanımlayabileceğimiz bu yeni yapıların, uzun vadede Kemalistler tarafından değil, fakat dindar Müslümanlar tarafından zaptedilmiş olduklarıdır".

Harika!..Yani Şerif Mardin diyor ki; Batıcı Devlet Sınıfı kendine bir kitle temeli yaratarak kendi dünya görüşüne göre yeni bir toplum inşa edebilmek için Batıda kapitalist sistem içinde varolan kurum ve kuralları yukardan aşağıya doğru Türkiye Toplumunu içinde de oluşturmaya çalışır. Bunu yaparken onun amacı "cahil" "geleneksel İslamcı" kitleleri "eğiterek" yok etmek, insanları bu yeni kurum ve kuralların-ilişkilerin içinde kendi dünya görüşüne göre yeniden yaratmak-şekillendirmektir. Örneğin bankacılık sistemini ele alalım: Bankayı kurdun bu kolay. Başına da kendi görüşüne uygun "Atatürkçü" bir müdür, personel vs. atadın. Bu da kolay! Peki kime hizmet verecekti bu banka? Senin o "cahil"- "geleneksel İslamcı" dediğin "göbeğini kaşıyan" insanlara değil mi? Diyelim ki köylü Mehmet ağaya krediyi verdin ve işleri de iyi gitti. Seneye daha büyük bir krediydi, gübreydi, yeni makinalardı derken al sana işte bir Anadolu kapitalisti! Aynı süreç ticaret ve sanayi kapitalizminin gelişimi açısından da geçerlidir. Kapitalistleşmek, Batılı bir toplum gibi olmak mı diyordun, al sana işte kapitalist! Hem de aslan gibi dini bütün, yerli mi yerli bir Anadolu kapitalisti!! Böyle gelinir 1950 lere! DP bu sürecin ürünü olur. Sonra Özal ve bugün de AK Parti aynı sürecin devamı olurlar!..."Çağdaş medeniyet seviyesine ulaşmak" istemiyor muydunuz siz, alın işte size çağdaş-kapitalist medeniyet, karşınızdakiler de onun temsilcileri!...

VE 27 MAYIS: KARŞI DEVRİM Mİ "ÖZGÜRLÜKLER ORTAMI" YARATICISI MI?

1950 DP iktidarı, yumurtanın kabuğunun (eski Devletçi yapının) çatlayarak, civcivin ortaya çıkmaya başlamasına işaret eder. Anadolu kapitalizmini temsil eden sivil toplum güçlerinin Osmanlı artığı Devletçi yapının içinden kafalarını çıkarmaları, burjuva devrimi yolunda tarihi bir adımın atılması olaydır.

Ama olay burada bitmez! "Devleti kuranlar", "Devletin asıl sahipleri", "sözün ayağa düşmesi"- "Çevrenin" merkeze yürümesi- anlamına gelen bu türden bir gelişmeyi içlerine sindiremedikleri, kabul edemedikleri için, bütün bu olup bitenleri hemen, "Devlet elden gidiyor" diye algıladılar! Ve "istenilmeyen bu sonucu engelleyebilmek için" "Devleti bu beladan kurtarma" planları yapılmaya başlanır! "Ya Devlet başa ya kuzgun leşe" diye düşünürler! 27 Mayıs'a böyle gelinir. Bütün o "gençlik hareketlerinin" falan nasıl, neden yaratıldığına girmiyorum. Bunlar hep bir tür "feedback transfer sistemleri" olurlar!...

27 Mayıs 1960 darbesi, "gelişen kapitalizmin mülksüzleştirdiği orta sınıfların, şehir ve köy küçük burjuvazisinin direnişi" imiş!! Eskiden böyle "Marksist tahliller" yapardık!

Darbecilik, demokrasi düşmanlığı bu şekilde ne güzel legalize ediliyor değil mi! Keşke öyle olsaydı!! Hani nerde o darbe yapacak kadar örgütlü "şehir ve köy küçük

burjuvazisi"! Bunlar hep "batıcı-solcu", ayakları havada, Türkiye'yi, Türkiye tarihini, toplumunu tanımayan "tahlillerdir"! 27 Mayıs, Devlet Sınıfının, "Devleti kurtarmak" için Anadolu kapitalizmine karşı, sivil topluma karşı ayaklanmasıdır. Bütün o "gençlik hareketleri" falan da bunların hepsi son tahlilde romantik düzmece jöntürk senaryolarıdır. 2007'nin "Cumhuriyet mitinglerini" alın 1960 ortamına götürün, karşınıza o dönemdeki "ilerici gençlik hareketleri" çıkar!...

1960'lar Türkiyesinde, bir yanda, iktidardan uzaklaştırılmış, ama halâ toprakların ve ekonominin yüzde 60-70 'ine sahip bir Devlet ve Devlet Sınıfı vardır ortada; ve sen bunu görmüyorsun da, "mülksüzleşen küçük burjuvaziden" bahsediyorsun! Neden? Çünkü böyle "Devlet Sınıfı diye bir sınıf yok Batı'da" da ondan!... "Sol klasiklerde" "yok böyle bir ifade"! Koskoca bir ülkeyi Batı'dan alarak türettiğin kavramların içine hapsederek açıklamaya çalışırsan böyle olur işte! Ve bunun adına da "ilericilik" "solculuk" denilerek ortaklık birbirine katılır!

"27 Mayıs Anayasası'nın getirdiği "demokratik özgürlükler ortamından" mı bahsediliyor? Nedir o zaman bu "demokratik özgürlükler ortamı" ona bakalım?

Askerler bir darbe yapıyor. Halkın oylarıyla iktidara gelen bir hükümeti deviriyorlar. Sonra da, "demokratik bir anayasa" hazırlatarak, "işçi sınıfı hareketi"nin-"sol"un gelişmesine zemin hazırlıyorlar! Bu ortamın ürünü olarak ne olduğu belli olmayan bir sürü "sol" akım çıkıyor ortaya!! Burada tuhaf olan birşey yok mu sizce!? Dünyanın her yerinde demokratik haklar önce feodalizme sonra da burjuvaziye karşı uzun mücadelelerin sonunda elde edilirken, bizde, darbeye işbaşına gelmiş bir "asker sivil aydın zümre" yukardan bunları size armağan ediveriyor! Ve siz de bu durumu hiç sorgulamıyorsunuz! Daha doğrusu sorgulayamıyorsunuz! Neden?

Olayın iki boyutu var. Birincisi, sivil toplumun, Anadolu kapitalizminin kendi iç çelişkilerine yöneliktir.

Adı üstünde, "Anadolu kapitalizmi"... yani o da bir kapitalist oluşum, o da burjuvazi ve işçi sınıfından ibaret. Sınıf mücadelesi bu sistemin de iç dinamiği. **İşte tam bu noktada 1950'lerle birlikte iktidarı Anadolu kapitalizmine kaptıran Devlet Sınıfı, "düşmanımın düşmanı dostumdur" mantığıyla, "ortak düşmana" karşı cepheyi genişletmek için, işçi sınıfı hareketinin ve diğer toplumsal muhalefetin yolunu açar. Kendisini "kapitalizme karşı onların, demokratik hakların hamisi" gibi gösterir!!** Bu arada, Batı'dan çıg gibi "bilgi" (informasyon) akışını, sol literatür-kaynak çevirisini de hesaba katarsanız, kısa süre içinde Türkiye'de yukardan aşağıya doğru Jön Türk geleneğine uygun olarak şekillenmiş-"Anadolu kapitalizmine" düşman olacak şekilde programlanmış- Devlet Sınıfı dostu bir "sol"- "aydın" tabaka oluşur-oluşturulur. "Devlet", "sınıf", "sınıf mücadelesi" anlayışını Batı dillerinden çevrilen sol kitaplardan öğrenen, Türkiye'yi tipik bir Batı ülkesi gibi algılayan yeni bir "solcu" jön Türk neslidir bu! Cumhuriyet'ten sonra yeni Devlet Sınıfı haline gelen eski jön Türk kuşağı, kendi "solcu" takipçilerini yetiştirmektedir adeta!...

YA SONRASI, NEREYE GELDİK, BUGÜN NEREDE BULUNUYORUZ?...

Dikkat ederseniz, hangi biçimde olursa olsun bir toplumsal mühendislik faaliyetinden bahsettiğimiz an işin içinde mutlaka kuvvet kullanan bir instanzın bulunduğunu görüyoruz ki, bu da, ister bir devlet olsun, isterse bir sınıf adına hareket ettiğini söyleyen örgütlü bir yapı, son tahlilde gücünü ve meşruiyetini belirli bir ideolojiden alıyor...

Toplum mühendisliği ve toplumsal reaksiyon!...

Ama bitmedi!!... İşte tam bu noktada, işin içinde ideoloji-Devlet ve kuvvet kullanmak bulunduğu için, etki-tepki prensibi devreye girerek, toplumsal mühendislik faaliyetine karşı bu faaliyetin nesnesi olan halkın içinde bir reaksiyon potansiyeli de birikmeye başlar. Öyle ki, fırsatını bulduğu zaman bu da harekete geçerek daha öncekine zıt bir “kendine dönüş”-“restorasyon” hamlesiyle zemberekten boşalırcasına negatif bir mühendislik faaliyetine neden olur (aynen bugün Türkiye’de olduğu gibi!!...)

Şimdi geldik oyunun son perdesine!...

“Yaşanılmaya başlanan süreç devrimin ikinci aşamasına ilişkindir”
<http://www.aktolga.de/a64.pdf>

Daha önceki bir çalışmada; “Türkiye kendi tarihsel gelişme sürecine uygun- onun diyalektiğine uygun- bir burjuva devrimi sürecini yaşıyor” demiştik; evet, gerçekten de bugün yaşanan sürecin-bütün olup bitenlerin- özü budur! Ama, bu coğrafyada, burjuva devrimi deyince bunu hemen Batı'dakilerle kıyaslayarak bir sonuca varmamak gerekiyor! Unutmayalım, “Tanrının yeryüzündeki gölgesi” sayılan Osmanlı artığı antika bir sisteme- Devlete- karşı atılıyor burada adımlar!... Bu nedenle, halkımız bir noktadan sonra bir ucu da kendi bilincinde olan bu kutsal güce karşı mücadeleye kendisine gene kutsallık atfettiği bir mesih yaratıp ona biad ederek devam etmeye çalışır!...”

Bütün bunları gene daha önce şöyle açıklamışız:

“Açın bakın, tarihimiz boyunca Devlete karşı direnişlerin nasıl oluştuğuna ve geliştiğine bakın; eğer vaktiniz yoksa da, şu an yaşadığımız olaylara, sürece, etrafınıza bir bakın, sonra da biraz düşünün tabi, nedir bütün bunların anlamı diye! Babai İsyanlarından şeyh Bedreddin olayına, Şah Kulu’ndan Erdoğan’a kadar bizde sisteme karşı bütün muhalefet hareketleri bir noktadan sonra daima kendine MESİYANİK bir lider yaratarak, onun açtığı bayrağın altında gelişmişlerdir (“bizde” derken buna sadece Türkleri değil, Kürtleri de dahil ediyorum, anlaşılıyor her halde!!.)

NEDEN Mİ diyorsunuz? Çok açık aslında: Kendisini ‘Tanrı’nın yeryüzündeki gölgesi’, Tanrı adına bütün mülkün-„kul“ adı verilen insanlar da dahil-„sahibi“ olarak gören katı merkezîyetçi bir sisteme karşı ancak gene Tanrısal bir güce dayanarak mücadele edilebilirdi de ondan!... Bu işin sadece “liderin” bireysel egosuyla falan alakası yoktur! Çünkü o lider istemese dahi birlikte hareket ettiği insanlar bir süre sonra onu bir MESİH olarak algılamaya başlayacaklardır. Bu, onların varolan sistemin kutsallığına olan inançlarından kaynaklanan bir olaydır. Çünkü, kutsal-Tanrısal olarak varolan birşey, gene ancak Tanrı’nın emriyle, onun tarafından gönderilen bir „kurtarıcının“ etrafında toplanarak değiştirilebilirdi (eğer bir Erdoğan’ın, ya da Öcalan’ın gücünü, etki alanını anlamak istiyorsanız, bu satırları daha bir dikkatli okumanız gerekecektir!)

Peki “sivil toplum” güçlerin ne yaparlar bu arada?...

Sistemin kendi içindeki (sisteme ait olan) reaksiyoner karşıtlarının nabızı böyle attığı için, sistemin içinde onunla etle tırnak usulü birlikte gelişmeye çalışan sivil toplum potansiyeli de bu kültürün etkisi altında büyür ve gelişir (anne-çocuk ilişkisi)... Çünkü, bir noktaya kadar bu onlar için de bir avantaj gibidir!.. Kendisini, „değiştirilmesi mümkün olmayan Tanrısal bir güç“ olarak gören bir sistemin, gene Tanrısal bir araçla değiştirilmesi fırsatına kim hayır diyebilirdi ki!..”

Ve sonuç:

Bütün bunları kendi inkârını gerçekleştirme sürecine bağlı olarak filizlenen bir tohum metaforuyla kıyaslarsak, 10 Ağustos'a kadar olan sürecin anlamı tohumun çatlayarak filizlenmesi olayına benziyordu!... Toplumsal diyalektikte bu, Kemalist Devlet sınıfının bütün kurumlarıyla birlikte iktidardan indirilmesine, AK Parti'nin başı çektiği geniş bir halk koalisyonu tarafından reaksiyon yanı ağır basan bir atılımla Devletin ele geçirilmesine denk düşer!...

Bu andan itibaren yaşanılmaya başlayan süreç ise, artık devrimin ikinci aşamasının diyalektiğine tabi olarak gelişmektedir... Çünkü, bu durumda artık, meydana gelen bitki de - kendini inkâr sürecine bağlı olarak- meyvaya-tohuma durma sürecine girmektedir!...

Olayı Türkiye gerçeğinde somutlaştırmaya çalışırsak, şu an itibariyle yaşanan sürecin özü aslında Erdoğan'ın temsil ettiği devrimci-millici-reaksiyoner-jakoben geçiş iktidarının, en tepe noktasına varma aşamasında iken kendi diyalektik inkârını yaratma çabasına denk düşüyor.

Eskiden bu süreçler on yıllara uzanan-bazan daha fazla-zaman dilimlerinde yaşanılırdı. Ama şimdi artık hızlandırılmış devrimci süreçler yaşanılıyor!... 21.yüzyılda, dışa açılma sürecini tamamlamış, küresel dinamiklerle bütünleşmiş bir Türkiye'de artık reaksiyona dayalı bir geçiş iktidarı-“göklerden gelen bir kararlar” güçlendirilmiş de olsa (!) fazla uzun ömürlü olamaz!... “Eskinin” kabuklarının altından “yeni bir Türkiye'nin” doğuşu kaçınılmazdır...

Çünkü devrim, hiçbir zaman, eskiden beri varolan sistemin içinde, gene ona ait olan güçlerin bir reaksiyonu, "yönetilenlerin" "yönetenleri" iktidardan indirerek onların yerine kendilerinin iktidarı ele geçirmeleri-Devleti ele geçirirken Devletleşmeleri- olayı değildir!.. Devrim, "yönetilenlerin" ana rahminde gelişen yeniye ait güçlerin bir bütün olarak eski sistemin içinden çıkıp gelmesi olayıdır... Ki, bizim gibi toplumlarda bu da ancak iki aşamada gelişebiliyor... Kendisine Tanrısal bir güç atfedilen mevcut yapı- birinci aşamada- gene Tanrısal bir güç yaratılarak altedilip ele geçirildikten sonradır ki -ikinci aşamaya birlikte- yeniyi inşa süreci hız kazanıyor...

Türkiye şu ana kadarki süreçte ancak eski kabuğu kırmayı başardı. Şimdi, yeni Türkiye'ye ait bütün güçlerin-sınıf ve tabakaların- “TARİHSEL BİR UZLAŞMA” anlayışı içinde yeni bir Türkiye'yi inşa edecek zemini yaratmalarının zamanıdır...

(<http://www.aktolga.de/a71.pdf>)